

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій
Юридичний факультет
Кафедра кримінального права та правосуддя

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

Методичні вказівки до самостійної роботи
для підготовки здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання
за спеціальністю 081 «Право»
освітньо-професійною програмою «Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура.
Адвокатура)

Обговорено і рекомендовано
на засіданні кафедри
кримінального права та правосуддя
Протокол № 11 від 14.01.2020 року

Чернігів ЧНТУ 2020

Кримінальне право. Методичні вказівки до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання спеціальності 081 «Право» освітньо-професійної програми Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)»/ Укл.: Берднік І.В. – Чернігів : ЧНТУ, 2020. – 110 с.

Укладач: Берднік Інна Володимирівна, доцент кафедри теорії та історії держави і права, конституційного права ЧНТУ, к.ю.н., доцент

Відповідальний за випуск: Коломієць Наталія Володимирівна, завідувач кафедри кримінального права та правосуддя, доктор юридичних наук, доцент.

Рецензент: Марущак Наталія Володимирівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри теорії та історії держави і права, конституційного права юридичного факультету Навчально-наукового інституту права і соціальних технологій ЧНТУ

ЗМІСТ

ВСТУП	5
1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО”	7
1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни	7
1.2. Очікувані результати навчання з дисципліни	8
1.3. Програма навчальної дисципліни	9
1.4. Структура навчальної дисципліни	31
1.5. Самостійна робота	34
2. ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	37
Тема 2.1. Поняття і система кримінального права. Наука кримінального права.	37
Тема 2.2. Кримінальна відповідальність та її підстави. Закон про кримінальну відповідальність	39
Тема 2.3. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі та просторі.....	41
Тема 2.4. Поняття злочину. Склад злочину.....	43
Тема 2.5. Об’єкт злочину.....	45
Тема 2.6. Об’єктивна сторона злочину	47
Тема 2.7. Суб’єкт злочину.....	49
Тема 2.8. Суб’єктивна сторона злочину	52
Тема 2.9. Стадії злочину.....	53
Тема 2.10. Співучасть у злочині	55
Тема 2.11. Повторність, сукупність і рецидив злочинів	58
Тема 2.12. Поняття та мета покарання. Призначення покарання	60
Тема 2.13. Поняття та система Особливої частини кримінального права	63
Тема 2.14. Наукові основи кваліфікації злочинів	65
Тема 2.15. Поняття та види злочинів проти основ національної безпеки України.....	67
Тема 2.16. Кримінально-правова характеристика окремих злочинів проти національної безпеки України	69
Тема 2.17. Загальна кримінально-правова характеристика злочинів проти життя та здоров’я особи	70
Тема 2.18. Злочини, що становлять небезпеку для життя і здоров’я людини, які вчиняються у сфері медичного обслуговування та інші злочини, що становлять небезпеку для життя і здоров’я людини	73
Тема 2.19. Злочини проти волі, честі та гідності особи.....	75
Тема 2.20. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості.....	76
Тема 2.21. Загальна кримінально-правова характеристика злочинів проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.	

Кримінально-правова характеристика окремих складів злочинів проти виборчих та трудових прав громадян	78
Тема 2.22. Кримінально-правова характеристика окремих складів злочинів в сфері охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності, проти інших особистих прав і свобод, проти сім'ї, проти свободи совісті	81
Тема 2.23. Поняття, види та загальна кримінально-правова характеристика злочинів проти власності. Некорисливі злочини проти власності	83
Тема 2.24. Корисливі посягання, пов'язані з незаконним обертанням чужого майна на користь винного або інших осіб та не пов'язані з обертанням чужого майна на свою користь або на користь інших осіб	84
Тема 2.25. Поняття, загальна кримінально-правова характеристика злочинів у сфері господарської діяльності. Злочини у сфері кредитно-фінансової, банківської і бюджетної систем України, у сфері банкрутства.	86
Тема 2.26. Злочини проти докiлля.....	89
Тема 2.27. Поняття, загальна кримінально-правова характеристика і види злочинів проти громадської безпеки. Порушення різних правил, що забезпечують громадську безпеку.....	92
Тема 2.28. Створення злочинної організації, терористичної групи та інших злочинних об'єднань, участь у них та у злочинах, що вчиняються ними чи пов'язані з ними. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами чи радіоактивними матеріалами.....	93
Тема 2.29. Злочини проти безпеки виробництва	96
Тема 2.30. Поняття та система транспортних злочинів. Злочини, що посягають на безпеку руху та експлуатацію залізничного, водного чи повітряного транспорту	98
Тема 2.31. Злочини проти громадського порядку та моральності.....	100
Тема 2.32. Поняття і види злочинів проти здоров'я населення. Злочини, пов'язані з незаконним обігом наркотичних засобів та інших предметів, небезпечних для здоров'я населення. Злочини, пов'язані з незаконним вживанням наркотичних і одурманюючих засобів, а також допінгу.	101
Тема 2.33. Злочини, пов'язані з незаконним заволодінням наркотичними засобами, а також обладнанням, призначеним для їх виготовлення та інші злочини проти здоров'я населення.....	103
3. ЗРАЗОК ВИРІШЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ СИТУАЦІЇ.....	105
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	109

ВСТУП

При вивченні навчальної дисципліни “Кримінальне право” значна увага приділяється самостійній роботі студентів. Самостійна робота як складова частина процесу навчання передбачає:

1. Текстуальне вивчення статей Кримінального кодексу, які розкривають зміст окремого інституту галузі (Загальна частина) або аналізуються (Особлива частина).
2. Опрацювання наукового тлумачення положень статей, яке міститься в підручниках, коментарях до Кримінального кодексу.
3. Знайомство з додатковою літературою по темі, що вивчається (монографії, наукові статті).
4. Специфічною формою самоконтролю по засвоєнню теми студентам є складання тестів з кількома варіантами відповідей. При проведенні групових занять студент має можливість зачитати свої тести і запропонувати іншим студентам визначити правильну відповідь. Викладач оцінює правильність і якість складених тестів, а також правильність відповідей на них. Це дозволяє максимально і всебічно розглянути різні аспекти теми що вивчається і одночасно перевірити рівень знань студентів, а також визначити питання, які представляють для студентів певні труднощі.

Тестове завдання має наступну структуру: а) питання, б) 3-4 варіанта відповідей на нього серед яких повинні бути вірні і невірні. Вказуючи вірну відповідь (вірні відповіді), студент повинен її обґрунтувати. Обґрунтування полягає в посиланні на статті Кримінального кодексу, постанови Пленумів Верховного Суду України.

5. Особливою формою вивчення кримінального законодавства є розв’язування задач. Основними цілями розв’язання задач є:

1) набуття та закріплення навичок самостійної роботи з нормативним матеріалом кримінально-правового характеру переважно в правозастосовній (практичній) площині

- 2) вироблення вміння давати власну кримінально-правову оцінку конкретних життєвих ситуацій (фактичних обставин)
- 3) досягнення належного рівня обґрунтування власної кримінально-правової оцінки фактичних обставин
- 4) наближення навчальних форм засвоєння кримінального права до змісту конкретних “кримінально-правових елементів” відповідних процесуальних документів

реальних кримінальних справ.

Розв’язання задачі у найбільш загальній формі включає:

- встановлення кримінально-правового змісту наведених в умовах задачі фактичних обставин
- формулювання власної кримінально-правової оцінки у відповідній формі
- обґрунтування здійсненої кримінально-правової оцінки
- конкретну відповідь на поставлені в задачі питання.

Готуючи заняття, викладач заздалегідь формує домашнє завдання. Таке завдання доводиться до навчальної групи не пізніше як за два дні до проведення заняття. В завдання включаються теоретичні питання, а також робота практичної направленості (складання тестів, задач, розв'язання задач за визначеними фабулами).

1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО”

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Здобувач вищої освіти повинен отримати знання про кримінальне право як галузь права та окрему галузь юридичної науки, а також виробити навички застосування кримінального закону. У зв'язку із цим передбачається: з'ясування у процесі навчання поняття кримінального права як правової галузі, його значення, принципів та місця у системі права України; вивчення джерел кримінального права, його системи, призначення та змісту норм його Загальної частини; напрацювання здобувачем вищої освіти навичок тлумачення кримінально – правових норм, їх застосування при розв'язанні задач, виконанні тестових завдань, підготовці проектів процесуальних документів тощо.

Кожен здобувач вищої освіти повинен засвоїти знання з Загальної і Особливої частини кримінального права і отримати відповідні практичні навички, необхідні та достатні для його підготовки як юриста, на рівні вимог, що пред'являються освітньо-професійною програмою підготовки юристів – бакалаврів.

Здобувачі вищої освіти набувають здатність до абстрактного та критичного мислення, аналізу правових процесів і явищ, розуміння їх причинно-наслідкових зв'язків (ЗК-2); здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції (ЗК-10); знання засад і доктрин національного права, правових інститутів фундаментальних галузей права (ФК-1); здатність кваліфіковано застосовувати у професійній діяльності норми матеріального та процесуального права (ФК-2); здатність і готовність особи забезпечувати дотримання прав і свобод людини та громадянина під час здійснення правоохоронної та правозахисної діяльності, призначення, виконання покарань (ФК-3); Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти (ФК-4); Здатність здійснювати кримінально-правову кваліфікацію суспільно-небезпечних діянь, що містять склад злочину (ФК-13); Здатність з'ясовувати умови та причини економічної злочинності та розробляти заходи їх запобігання (ФК-15); Здатність розслідувати кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності (ФК-16); Здатність до застосування норм чинного законодавства щодо призначення експертизи у кримінальному провадженні (ФК-17); здатність тлумачити та застосовувати норми кримінального та кримінального процесуального законодавства щодо звільнення від кримінальної відповідальності і покарання (ФК-18).

Завдання, які вирішуються в процесі вивчення дисципліни:

- 1) з'ясування у процесі навчання поняття кримінального права як правової галузі, його значення, принципів та місця у системі права України;
- 2) вивчення джерел кримінального права, його системи, призначення та змісту норм його Загальної частини і Особливої частини;

3) напрацювання здобувачами вищої освіти навичок тлумачення кримінально – правових норм, їх застосування при розв’язанні задач, виконанні тестових завдань, підготовці проектів процесуальних документів.

1.2. Очікувані результати навчання з дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачем вищої освіти повинен:

знати:

- 1) поняття кримінального права;
- 2) закон про кримінальну відповідальність;
- 3) поняття злочину;
- 4) склад злочину;
- 5) стадії злочину;
- 6) множинність злочинів;
- 7) обставини, що виключають злочинність діяння;
- 8) співучасть у вчиненні злочину;
- 9) поняття кваліфікації злочинів;
- 10) поняття, підстави, принципи кримінально-правової кваліфікації злочинів;
- 11) кваліфікацію злочину з урахуванням стадії його вчинення;
- 12) кваліфікацію злочинів, вчинених у співучасті;
- 13) кваліфікацію множинності злочинів;
- 14) кваліфікацію при конкуренції кримінально-правових норм;
- 15) кваліфікацію діяння при деяких видах помилок у кримінальному праві;
- 16) кваліфікацію діянь, вчинених за обставин, що усувають їх злочинність.

вміти:

1) застосовувати базові знання юридичних наук та розуміти їх місце в системі наук (ПРН 2);

2) демонструвати кваліфіковане застосування знань у професійній діяльності (ПРН 8):

- використовувати рішення Конституційного Суду України, постанови Пленуму Верховного Суду України, правові позиції Верховного Суду України;

3) тлумачити та правильно застосовувати норми матеріального та процесуального права (ПРН 9):

- проводити юридичний аналіз основних інститутів Загальної частини кримінального права, тобто визначати поняття, ознаки та їх значення;

4) кваліфікувати суспільно небезпечні діяння, що містять склад злочину та визначати за їх вчинення покарання (ПРН 12):

- давати кримінально-правову характеристику діянням, вичерпний перелік яких міститься в Особливій частині права, тобто розкривати зміст злочинів через ознаки складу злочину;
- розв'язувати практичні ситуації за схемою: загальна оцінка ситуації – проміжна кваліфікація – обґрунтування проміжної кваліфікації з точки зору правозастосовних документів – обґрунтування проміжної кваліфікації з точки зору теорії кримінального права – остаточна кваліфікація та її обґрунтування – юридичне формулювання звинувачення;

5) розробляти заходи, спрямовані на запобігання суспільно-небезпечних діянь (ПРН 15).

1.3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Поняття кримінального права. Закон про кримінальну відповідальність.

Тема 1. Поняття і система кримінального права. Наука кримінального права

Кримінальне право як система юридичних норм, що встановлюють злочинність і карність діянь. Службова роль кримінального права у становленні і розвитку незалежної держави Україна.

Кримінальне право як самостійна галузь права і явище цивілізації та культури.

Історична обумовленість кримінального права, розвиток світової цивілізації і вдосконалення кримінального права.

Предмет і метод кримінального права. Своєрідність предмету і методу кримінально-правового регулювання і їх відмінність від предмету і методу інших галузей права. Значення практики правоохоронних органів для визначення змісту предмету і методу кримінально-правового регулювання.

Кримінальний закон, злочин і покарання як основні поняття кримінального права. Охоронна, попереджувальна і виховна роль норм та інститутів кримінального права. Проблема ефективності норм кримінального права.

Конституція України і завдання кримінального законодавства. Загальнолюдські цінності і їх роль у визначенні завдань кримінального права. Охорона людини, її прав та інтересів як пріоритетні завдання кримінального права.

Значення гуманізму, інших моральних засад для формування основних положень кримінального права. Конкретизація завдання кримінального права з урахуванням соціальних потреб в охороні правопорядку і розвитку

матеріального і духовного добробуту суспільства. Актуальні завдання кримінального права в сфері боротьби з організованою злочинністю і в зв'язку з переходом до ринкових економічних відносин. Кримінально-правова політика України.

Кримінальне, кримінально-процесуальне, кримінально-виконавче право, криміналістика, кримінологія як галузі, що ототожнюють комплекс дисциплін кримінального циклу. Взаємозв'язок кримінального права і інших галузей права (теорії держави та права, конституційного, адміністративного, цивільного та ін.).

Кримінальне право як засіб, покликаний забезпечити нормативні умови швидкого і повного розкриття злочину, реального і своєчасного відшкодування моральних і матеріальних збитків, завданих потерпілому, поновлення порушених інтересів власника, створення передумов виправлення осіб, які скоїли злочин.

Наука кримінального права. Предмет і метод науки кримінального права. Співвідношення предмету і методу кримінального права (як галузі права) та предмету і методу кримінального права. Методологія науки кримінального права. Використання в науці кримінального права різних методів пізнання: логіко-юридичного, зрівняльно-правового, статистичного, конкретно-соціологічного та ін.

Завдання науки кримінального права. Вивчення і узагальнення практики правоохоронних органів для розробки рекомендацій по правильному застосуванню кримінального закону як мета кримінального права.

Зв'язок науки кримінального права з кримінологією, соціологією, соціальною психологією, іншими суспільними і природничими науками. Роль науки кримінального права в удосконаленні законодавства і розробці проектів кримінальних законів, правильному тлумаченні кримінального закону і підвищенні ефективності його дії.

Система курсу кримінального права. Огляд учбової, періодичної і монографічної літератури з проблем кримінального права.

Поняття принципу кримінального права. Система кримінально-правових принципів, їх значення і взаємозв'язок з загальними принципами права. Принципи кримінального права та на різних етапах розвитку кримінального законодавства.

Принципи кримінального права в діючому законодавстві, їх види і загальна характеристика. Реалізація кримінально-правових принципів в нормах кримінального законодавства, а також діяльності правоохоронних органів.

1. Принцип законності.

Принцип рівності громадян перед законом.

Принцип невідворотності відповідальності.

Принцип особистої та винної відповідальності.

Принцип справедливості та гуманізму.

Принцип демократизму.

2. Відповідальність особи, яка вчинила злочин, незалежно від походження, соціального, службового стану, расової і національної приналежності, політичних переконань, статі, освіти, ставлення до релігії, роду та характеру занять, місця проживання та інших обставин.

3. Неможливість визнання особи винною в скоєнні злочину і притягнення її до кримінального покарання інакше, як за вироком суду і у відповідності з законом.

4. Єдиною підставою притягнення до кримінальної відповідальності є здійснення діяння, яке має всі ознаки складу злочину, передбаченого кримінальним законом.

5. Неможливість нести кримінальну відповідальність двічі за один і той же злочин.

ТЕМА 2. Кримінальна відповідальність та її підстави. Закон про кримінальну відповідальність

Кримінальна відповідальність як різновид юридичної відповідальності. Проблема кримінальної відповідальності в науці кримінального права. Суть кримінальної відповідальності.

Підстави кримінальної відповідальності в теорії кримінального права. Кримінальний закон про підстави кримінальної відповідальності.

Кримінальна відповідальність і кримінально-правові відносини. Суб'єкти кримінально-правових відносин, їх права та обов'язки.

Питання про кримінально-правові відносини в науці кримінального права.

Виникнення кримінальної відповідальності і форми її реалізації. Припинення кримінальної відповідальності, звільнення від кримінальної відповідальності. Кримінальна відповідальність, покарання і інші заходи кримінально-правового впливу.

Кримінальна відповідальність і її підстави за зарубіжним кримінальним законодавством.

Поняття і значення кримінального закону, його основний зміст. Потреба охорони особи, її інтересів, власності, суспільства, держави як основа для прийняття чи зміни кримінального закону. Функції кримінального закону.

Пріоритет кримінального закону перед підзаконними актами чи відомчими актами. Обов'язковість відповідності кримінального закону міжнародно-правовим актам, до яких приєдналась Україна.

Історія кримінального законодавства, його загальна характеристика.

Виникнення кримінального законодавства України.

Кримінальне законодавство до його кодифікації. Використання законодавства повалених урядів, його загальна характеристика.

Кодифікація кримінального законодавства України. Перший Кримінальний кодекс України, його оцінка і загальна характеристика. Інше

кримінальне законодавство, яке діяло на Україні. Наступна кодифікація кримінального законодавства на Україні. Кримінальні закони прямої дії, їх загальна характеристика.

Діюче кримінальне законодавство України.

Структура кримінальних законів. Поняття і особливості кримінально-правової норми. Структура норм Загальної і Особливої частини кримінального законодавства. Поняття і види диспозицій і санкцій.

Тема 3. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі та просторі

Дія нормативних законів в просторі. територіальний принцип дії кримінального законодавства. Визначення місця здійснення злочину і дія кримінальних законів у просторі.

Дія кримінального закону стосовно діянь, які здійснюють іноземні громадяни і особи без громадянства. Вирішення питання про кримінальну відповідальність за злочини, вчинені на території України дипломатичними представниками іноземних держав і іншими особами, не підсудними в кримінальних справах судам України. Видача злочинців і право політичного притулку.

Дія кримінального закону в часі. Порядок опублікування, вступу в силу і припинення дії кримінальних законів. Зворотна сила кримінального закону.

Тлумачення кримінальних законів. Поняття, види і прийоми тлумачення. Значення судових рішень для правильного застосування закону в практичній діяльності.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Поняття злочину. Склад злочину.

Тема 4 . Поняття злочину. Склад злочину

Поняття і соціальна суть злочину. Визначення злочину в діючому кримінальному законодавстві. Ознаки злочину і їх зміст. Історично змінний характер кола діянь, які визнаються злочинами.

Малозначимі діяння, які формально мають ознаки діяння, передбаченого кримінальними законом, але такі, що не представляють суспільної небезпеки.

Криміналізація та декриміналізація діянь.

Відмінність злочину від адміністративного, цивільного, дисциплінарного та інших правопорушень.

Критерії відмежування злочину від адміністративного чи дисциплінарного проступку.

Класифікація злочинів в діючому кримінальному законодавстві, їх характеристика. Ознаки кожної із груп злочинів, які виділені в кримінальному праві і законі. Значення класифікації злочинів.

Злочин і злочинність. Їх співвідношення.

Поняття складу злочину по кримінальному праву. Співвідношення злочину і складу злочину. Структура складу злочину. Елементи і ознаки складу злочину. Види складів злочинів.

Значення встановлених ознак складу злочину для застосування кримінального закону.

Тема 5. Об'єкт злочину

Поняття об'єкту злочину по кримінальному праву України. Кримінальний закон про об'єкти кримінально-правової охорони.

Види об'єктів злочину. Загальний об'єкт злочину. Родовий (спеціальний) об'єкт злочину і його значення для систематизації Особливої частини Кримінального кодексу. Безпосередній об'єкт злочину і його значення для кваліфікації злочинів. Об'єкт злочину і потерпілий від злочину.

Багатооб'єктні злочини. Основний, додатковий і факультативний об'єкти. Дискусійні проблеми щодо об'єктів злочину.

Предмет злочину і його значення для кваліфікації злочину. Співвідношення об'єкту і предмету злочину. Відмінність предмету від об'єкту злочину та від знарядь і засобів вчинення злочину.

Роль вчених в розробці теоретичних і прикладних проблем вчення про об'єкт складу злочину.

Тема 6. Об'єктивна сторона злочину

Поняття і значення об'єктивної сторони складу злочину. Ознаки об'єктивної сторони складу злочину.

Суспільно небезпечне і протиправне діяння. Поняття кримінально-карної дії і бездіяльності. Поняття і види єдиного (одиночного) складного злочинного діяння. Вплив нездоланної сили, фізичного і психічного примусу на кримінальну відповідальність.

Поняття і види наслідків злочину. Злочини з так званими матеріальними, формальними і усіченими складами. Злочини з додатковими тяжкими наслідками. Кримінально-правове значення наслідків злочину.

Причинний зв'язок між суспільно небезпечним діянням (дією чи бездіяльністю) і злочинними наслідками, що настали. Необхідний і випадковий причинний зв'язок.

Теорії причинного зв'язку в кримінальному праві (теорія необхідного спричинення, теорія адекватної причинності, фінальна теорія та ін.).

Спосіб, місце, час, обстановка, знаряддя і засоби вчинення злочину як факультативні ознаки об'єктивної сторони та їх кримінально-правове значення.

Ситуація вчинення злочину.

Тема 7. Суб'єкт злочину

Поняття і ознаки суб'єкту злочину по кримінальному праву. Вік, по досягненню якого особа може нести кримінальну відповідальність за вчинений злочин. Особливості злочинів, які здійснюють неповнолітні. Загальна характеристика умов кримінальної відповідальності неповнолітніх.

Осудність як обов'язкова умова кримінальної відповідальності. Поняття неосудності і її критерії. Обмежена осудність. Вплив психічних відхилень, які не виключають осудність, на кримінальну відповідальність. Відповідальність осіб, які захворіли душевною хворобою після вчинення злочину. Відповідальність за злочини, вчинені в стані сп'яніння.

Поняття спеціального суб'єкту злочину. Види спеціальних суб'єктів злочину. Приватна особа, її кримінально-правове значення та ознаки. Неслужбова особа, її ознаки.

Розробка проблем кримінальної відповідальності юридичних осіб.

Тема 8. Суб'єктивна сторона злочину

Поняття і значення суб'єктивної сторони злочину. Ознаки суб'єктивної сторони злочину.

Вина як основна ознака суб'єктивної сторони злочину. Зміст вини і її форми. Кримінально-правове значення форм вини. Умисел і його види. Інтелектуальний і вольовий моменти умислу. Прямий умисел. Евентуальний умисел. Інші види умислу, які зустрічаються в теорії і на практиці.

Необережність і її види. Злочинна самовпевненість. Відмінність самовпевненості від евентуального умислу. Злочинна недбайливість. Випадок як невинне вчинення суспільно небезпечних діянь, які викликають певні наслідки, та його характеристика.

Складна (подвійна) вина. Особливості складів злочинів зі складною формою вини.

Мотив і мета як ознаки суб'єктивної сторони злочину, їх кримінально-правове значення.

Юридична і фактична помилки, їх вплив на вину, кримінальну відповідальність і кваліфікацію злочинів.

Вина за зарубіжним кримінальним законодавством. Можливість притягнення до кримінальної відповідальності без вини (об'єктивне вмінення) як один із проявів відступу від законності.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Стадії злочину. Співучасть у злочині.

Тема 9. Стадії злочину

Поняття закінченого злочину. Конструкція складу злочину і момент закінчення злочину.

Попередня злочинна діяльність. Підстави кримінальної відповідальності за приготування до злочину і замах на злочин.

Поняття і ознаки приготування до злочину. Відмінність приготування від виявлення умислу. Межі карності приготування до злочину.

Поняття і ознаки замаху на злочин. Відмінність замаху від приготування і закінченого злочину. Види замаху на злочин.

Добровільна відмова від злочину і її ознаки. Дієве каяття, його відмінність від добровільної відмови, їх кримінально-правове значення. Використання органами внутрішніх справ норм про добровільну відмову і дієве каяття для попередження, припинення, розкриття злочинів і відшкодування завданої шкоди.

Кримінальне право зарубіжних країн про стадії вчинення злочину.

Тема 10. Співучасть у злочині

Поняття співучасті у злочині. Підвищена суспільна небезпечність злочину, вчиненого у співучасті. Об'єктивні і суб'єктивні ознаки співучасті.

Форми співучасті, критерії їх класифікації.

Юридична характеристика форм співучасті. Вчинення злочину організованою групою осіб. Кримінально-правове значення форм співучасті.

Види співучасників за кримінальним законом України, їх характеристика. Поняття посереднього виконавця. Провокація злочину як кримінальне карне діяння.

Поняття причетності до злочину як суспільно небезпечної і кримінально протиправної діяльності.

Об'єктивні і суб'єктивні ознаки причетності до злочину. Відмінність причетності до злочину від співучасті в злочині. Значення інституту причетності до злочину для кримінально-правової діяльності органів внутрішніх справ.

Форми причетності до злочину. Неповідомлення про злочин. Умови і порядок притягнення до кримінальної відповідальності за неповідомлення про злочин. Приховування злочину. Умови і порядок притягнення до кримінальної відповідальності за приховування злочину. Потурання злочину. Умови і порядок притягнення до кримінальної відповідальності за потурання злочину.

Підстави і межі відповідальності за різні форми причетності до злочину. Обставини, що враховуються судом при вирішенні питання про покарання за причетність до злочину.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. Множинність злочинів. Поняття покарання та його призначення

Тема 11. Повторність, сукупність і рецидив злочинів

Поняття і ознаки множинності злочинів. Форми множинності злочинів. Значення інституту множинності злочинів.

Поняття і ознаки повторності злочинів. Види повторності злочинів. Відмінність повторності злочинів від продовжуваних злочинів. Умови невизнання злочину повторним.

Поняття і ознаки сукупності злочинів. Види сукупності злочинів. Відмінність сукупності злочинів від одиничних складних злочинів.

Поняття і ознаки рецидиву злочинів. Види рецидиву злочинів. Загальний, спеціальний, пенітенціарний рецидив.

Кримінально-правові наслідки множинності злочинів. Загальні і специфічні правові наслідки сукупності, повторності і рецидиву злочинів.

Тема 12. Поняття та мета покарання. Призначення покарання

Поняття та мета покарання. Поняття системи покарань та інших заходів кримінально-правового впливу. Історія розвитку системи покарань. Принципи побудови системи покарань та інших заходів кримінальноправового впливу. Призначення покарання з урахуванням особи винного

Особливості призначення покарання неповнолітнім: а) Поняття та види покарань, що застосовуються до неповнолітніх; б) Практика призначення покарань неповнолітнім.

Особливості призначення покарання іншим спеціальним суб'єктам (жінки, службові особи, військовослужбовці, інваліди, особи похилого віку тощо). Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом.

Призначення покарання за незакінчений злочин.

Призначення покарання за злочини, вчинені у співучасті.

Призначення покарання за сукупністю злочинів.

Призначення покарання за сукупністю вироків.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. Поняття та система Особливої частини кримінального права. Наукові основи кваліфікації злочинів. Злочини проти основ національної безпеки України. Злочини проти життя та здоров'я особи

Тема 13. Поняття та система Особливої частини кримінального права.

Різні значення словосполучення "Особлива частина кримінального права України". Особлива частина кримінального права України як специфічний

розділ окремої галузі права, як складова частина єдиної науки кримінального права та як навчальна дисципліна в юридичному вищому навчальному закладі.

Особлива частина кримінального права України як специфічний розділ окремої галузі права. Підстави поділу кримінального права України на Загальну та Особливу частини. Особливості нормативних приписів (кримінально-правових норм), що утворюють її зміст. Джерела Особливої частини кримінального права України .

Система Особливої частини кримінального права України, її поняття та особливості. Основні правила систематизації Особливої частини кримінального права України. Роль законодавчої техніки в побудові системи Особливої частини кримінального права України. Загальна характеристика системи Особливої частини КК України 2001 р.

Значення Особливої частини кримінального права України.

Особлива частина кримінального права України як складова частина єдиної науки кримінального права. Особливості предмета та основних методів наукових досліджень. Провідні українські вчені в галузі Особливої частини кримінального права та основні напрямки їх наукових досліджень. Завдання науки кримінального права щодо дослідження норм Особливої частини КК України 2001 р. та практики їх застосування.

Особлива частина кримінального права України як навчальна дисципліна в юридичному вищому навчальному закладі, її предмет та основні, методи його дослідження.

Основні теоретичні форми вивчення Особливої частини кримінального права: систематизація (класифікація) юридичних складів злочинів в межах Особливої частини Кримінального кодексу України та її окремих розділів; загальна характеристика окремих груп злочинів; аналіз юридичного складу (юридичних складів) злочину певного виду; особливості юридичних складів окремих злочинів; розмежування юридичних складів злочинів окремих видів; кваліфікація множинності злочинів певних видів.

Основні практичні форми вивчення Особливої частини кримінального права України: розв'язання задач (казусів); вирішення узагальнених кримінально-правових ситуацій, що стосуються злочинів окремих видів; кримінально-правова кваліфікація окремих форм множинності злочинів.

Роль роз'яснень Пленуму Верховного Суду України у засвоєнні Особливої частини кримінального права. Необхідність опрацювання узагальнень правозастосовчої практики та вивчення окремих кримінальних справ щодо певних категорій злочинів.

ТЕМА 14. Наукові основи кваліфікації злочинів

Поняття кримінально-правової кваліфікації злочинів. Офіційна та неофіційна кваліфікація. Склад злочину і кваліфікація злочинів. Юридичне закріплення результатів кримінально-правової кваліфікації: формула

кваліфікації, юридичне формулювання обвинувачення, тлумачення фактичних даних.

Принципи кримінально-правової кваліфікації злочинів.

Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм: конкуренція загальної та спеціальної норм, конкуренція цілого і частини, конкуренція двох спеціальних норм, темпоральна конкуренція.

Тема 15. Поняття та види злочинів проти основ національної безпеки України

Національна безпека України як об'єкт кримінально-правової охорони. Загальна характеристика злочинів проти основ національної безпеки України. Основні етапи розвитку кримінального законодавства України, що передбачало відповідальність за злочини проти держави. Проблеми систематизації юридичних складів злочинів проти основ національної безпеки України.

Тема 16. Кримінально-правова характеристика окремих злочинів проти національної безпеки України

Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади: особливості конструкції юридичних складів та види цього злочину. Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України: аналіз юридичних складів злочину, особливості кваліфікації за сукупністю з іншими злочинами. Державна зрада: аналіз юридичного складу злочину; особливості звільнення від кримінальної відповідальності особи, що вчинила державну зраду. Посягання на життя державного чи громадського діяча: аналіз юридичного складу злочину. Диверсія: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу злочину, форми диверсії. Шпигунство: аналіз юридичного складу злочину; особливості звільнення від кримінальної відповідальності особи, що вчинила шпигунство.

Тема 17. Загальна кримінально-правова характеристика злочинів проти життя та здоров'я особи

Особисті блага людини як об'єкт кримінально - правової охорони. Загальний механізм кримінально - правової охорони життя і здоров'я особи. Проблеми систематизації юридичних складів злочинів проти життя та здоров'я особи за чинним кримінальним законодавством України.

Злочини проти життя. Кримінально - правове поняття вбивства. Види вбивств за КК України. Умисне вбивство без обтяжуючих і без пом'якшуючих обставин: відмежування від інших видів умисних вбивств. Умисне вбивство при обтяжуючих обставинах: аналіз юридичного складу злочину, особливості кваліфікації окремих його різновидів. Умисні вбивства при пом'якшуючих обставинах: особливості юридичних складів умисного вбивства, вчиненого в стані сильного душевного хвилювання, умисного вбивства матір'ю своєї новонародженої дитини та умисного вбивства при перевищенні меж необхідної

оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця. Вбивство через необережність: особливості суб'єктивної сторони юридичного складу злочину. Доведення до самогубства: особливості юридичних складів злочину, відмежування від умисного вбивства та вбивства через необережність.

Злочини проти здоров'я. Поняття тілесного ушкодження: медичний та юридичний аспекти. Види тілесних ушкоджень за КК України. Залежність ступеня тяжкості тілесних ушкоджень від тривалості розладу здоров'я та розміру стійкої втрати працездатності. Умисне тяжке тілесне ушкодження: аналіз юридичних складів злочину. Умисне тяжке тілесне ушкодження, заподіяне за пом'якшуючих обставин: особливості юридичних складів злочину. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження: особливості юридичних складів злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Умисне легке тілесне ушкодження: види, особливості юридичних складів злочину. Необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Побої і мордування: аналіз юридичних складів злочинів. Каткування: особливості юридичного складу злочину.

Тема 18. Злочини, що становлять небезпеку для життя і здоров'я людини, які вчиняються у сфері медичного обслуговування та інші злочини, що становлять небезпеку для життя і здоров'я людини

Злочини проти особистої безпеки. Погроза вбивством: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін складу злочину, відмежування від готування до умисного вбивства. Зараження венеричною хворобою; зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби; неналежне виконання професійних обов'язків, що спричинило зараження особи вірусом імунодефіциту чи іншої невиліковної інфекційної хвороби; розголошення відомостей про проведення медичного огляду на виявлення зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби: особливості юридичних складів злочинів. Злочини, які вчинюються у сфері медичного обслуговування (незаконна лікувальна діяльність, ненадання допомоги хворому медичним працівником, неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником, порушення прав пацієнта, незаконне проведення дослідів над людиною, порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини, насильницьке донорство, незаконне розголошення лікарської таємниці): загальна характеристика, особливості юридичних складів. Інші злочини, що ставлять в небезпеку життя та здоров'я людини (незаконне проведення абортів; залишення в небезпеці; ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані; неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей): загальна характеристика, особливості юридичних складів.

Змістовий модуль 6. Злочини проти волі, честі та гідності особи. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості. Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина

Тема 19. Злочини проти волі, честі та гідності особи

Воля людини як об'єкт кримінально-правової охорони. Загальна характеристика злочинів проти волі особи.

Незаконне позбавлення волі або викрадення людини: аналіз юридичних складів злочину. Захоплення заручників: аналіз юридичних складів злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Підміна дитини: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу злочину. Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо передачі людини: аналіз юридичних складів злочинів.

Експлуатація дітей: особливості юридичних складів злочину. Незаконне поміщення в психіатричний заклад: особливості юридичного складу злочину.

Тема 20. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості

Статева свобода та статева недоторканність людини як об'єкти кримінально-правової охорони. Загальна характеристика злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканності особи.

Злочини, що посягають на статева свободу та статева недоторканність особи. Згвалтування: аналіз юридичних складів злочину. Насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом: особливості юридичних складів злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Інші статеві злочини (примушування до вступу в статевий зв'язок; статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості розбещення неповнолітніх): особливості юридичних складів, відмежування від суміжних злочинів.

Тема 21. Загальна кримінально-правова характеристика злочинів проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина. Кримінально-правова характеристика окремих складів злочинів проти виборчих та трудових прав громадян

Окремі конституційні права і свободи людини і громадянина як об'єкт кримінально-правової охорони. Особливості механізму кримінально - правової охорони прав і свобод людини та громадянина.

Загальна характеристика злочинів проти особистих прав і свобод людини та громадянина. Проблеми систематизації юридичних складів цих злочинів за КК України.

Злочини проти окремих політичних прав громадянина України (перешкоджання здійсненню виборчого права; неправомірне використання виборчих бюлетенів, підлог виборчих документів або неправильний підрахунок голосів чи неправильне оголошення результатів виборів; порушення таємниці

голосування; порушення законодавства про референдум): особливості юридичних складів, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами.

Злочини, що посягають на рівність конституційних прав громадян та їх рівність перед законом. Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності або ставлення до релігії: аналіз юридичних складів злочину.

Злочини, що посягають на недоторканність приватного життя громадян (порушення недоторканності житла; порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер; порушення недоторканності приватного життя): особливості юридичних складів злочинів.

Злочини, що посягають на нормальний розвиток неповнолітніх та матеріальне забезпечення осіб, що потребують соціального захисту, їх особисту безпеку (ухилення від сплати аліментів на утримання дітей; ухилення від сплати коштів на утримання непрацездатних батьків; злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування; зловживання опікунськими правами; розголошення таємниці усиновлення (удочеріння)): особливості юридичних складів злочинів. Незаконні дії щодо усиновлення (удочеріння): аналіз юридичних складів злочину.

Злочини, що посягають на трудові права громадян (перешкоджання законній професійній діяльності журналістів; грубе порушення законодавства про працю; грубе порушення угоди про працю; невиплата заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат): особливості юридичних складів злочинів.

Злочини, що посягають на права громадян, на захист своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів (перешкоджання законній діяльності професійних спілок, політичних партій, громадських організацій; примушування до участі у страйку або перешкоджання участі у страйку; порушення права на отримання освіти; порушення права на безоплатну медичну допомогу): особливості юридичних складів злочину.

Тема 22. Кримінально-правова характеристика окремих складів злочинів в сфері охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності, проти інших особистих прав і свобод, проти сім'ї, проти свободи совісті

Злочини, що посягають на право інтелектуальної власності та авторські права (порушення авторського права і суміжних прав; порушення прав на об'єкти промислової власності): аналіз юридичних складів злочинів.

Злочини, що посягають на свободу світогляду і віросповідання, порядок відправлення релігійних культів та порядок поведіння з культовими (релігійними) цінностями (пошкодження релігійних споруд чи культових будинків; незаконне утримування, осквернення або знищення релігійних святинь; перешкоджання здійсненню релігійного обряду; посягання на здоров'я

людей під приводом проповідування релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів): особливості юридичних складів злочинів.

Змістовний модуль 7. Злочини проти власності. Злочини у сфері господарської діяльності.

Тема 23. Поняття, види та загальна кримінально-правова характеристика злочинів проти власності. Некорисливі злочини проти власності

Власність та право власності як об'єкти кримінально-правової охорони.

Загальна характеристика злочинів проти власності. Проблеми систематизації юридичних складів злочинів проти власності за чинним кримінальним законодавством України.

Некорисливі посягання на власність. Умисне знищення або пошкодження майна: особливості юридичних складів злочину, кваліфіковані види злочину. Необережне знищення або пошкодження майна: особливості конструкції об'єктивної сторони юридичного складу злочину. Порушення обов'язків щодо охорони майна: особливості юридичного складу злочину. Погроза знищення майна: аналіз юридичного складу злочину. Придбання або збут майна, завідомо здобутого злочинним шляхом: аналіз юридичного складу злочину.

Тема 24. Корисливі посягання, пов'язані з незаконним обертанням чужого майна на користь винного або інших осіб та не пов'язані з обертанням чужого майна на свою користь або на користь інших осіб

Розкрадання чужого майна як родова юридична конструкція окремих корисливих посягань на власність. Ознаки, форми та види розкрадання. Крадіжка: таємний спосіб викрадення майна як специфічна ознака крадіжки; кваліфіковані види крадіжки. Грабіж: відкритий спосіб викрадення майна як специфічна ознака грабежу; кваліфіковані види грабежу; характер насильства і погрози насильством при насильницькому грабежі. Розбій: особливості конструкції основного юридичного складу злочину; характер насильства і погрози насильством при розбої; кваліфіковані види розбою; розбій та інші злочини - розмежування юридичних складів, кваліфікація за сукупністю злочинів. Викрадення шляхом демонтажу та іншим засобом електричних мереж, кабельних ліній зв'язку та їх обладнання: особливості предмета злочину та способів його вчинення. Вимагання: аналіз юридичних складів злочину; відмежування вимагання від насильницького грабежу та розбою, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Шахрайство: предмет та способи шахрайства як специфічні елементи його юридичних складів; шахрайство та інші злочини - розмежування та кваліфікація за сукупністю злочинів. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем: особливості юридичних складів злочинів, розмежування з іншими злочинами проти власності. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання

довірою: особливості юридичних складів злочину, відмежування від шахрайства, привласнення та розтрати майна. Привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї: особливості юридичного складу злочину.

Тема 25. Поняття, загальна кримінально-правова характеристика злочинів у сфері господарської діяльності. Злочини у сфері кредитно-фінансової, банківської і бюджетної систем України, у сфері банкрутства.

Економічна діяльність, господарська діяльність та підприємницька діяльність як об'єкти кримінально-правової охорони. Загальна характеристика злочинів у сфері господарської діяльності. Проблеми систематизації юридичних складів злочинів у сфері господарської діяльності за КК України.

Злочини, що посягають на встановлений порядок здійснення господарської діяльності та окремих її видів. Порушення порядку зайняття господарською та банківською діяльністю: аналіз юридичних складів злочину, види діяльності, що підлягають ліцензуванню. Зайняття забороненими видами господарської діяльності: зміст поняття "види господарської діяльності, щодо яких є спеціальна заборона", встановлена законом, та його співвідношення з поняттям "види діяльності, заборонені кримінальним законом", кваліфіковані види цього злочину. Порушення законодавства, що регулює виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, експорт, імпорт обладнання чи сировини для їх виробництва: аналіз юридичного складу злочину. Незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів: аналіз юридичних складів злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Порушення порядку здійснення операцій з металобрухтом: аналіз юридичних складів злочину. Порушення правил здачі дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння: особливості предмета та об'єктивної сторони юридичного складу злочину, відмежування від інших злочинів. Фіктивне підприємництво: аналіз юридичних складів злочину. Фіктивне банкрутство: особливості юридичного складу злочину. Доведення до банкрутства: особливості об'єктивної сторони складу злочину. Приховування стійкої фінансової неспроможності: аналіз юридичного складу злочину. Незаконні дії у разі банкрутства: аналіз юридичного складу злочину.

Злочини, що посягають на фінансову діяльність. Ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів: аналіз юридичних складів злочину. Шахрайство з фінансовими ресурсами: особливості юридичних складів злочину, відмежування від інших злочинів. Ухилення від повернення виручки в іноземній валюті: аналіз юридичних складів злочину. Незаконне відкриття або використання за межами України валютних рахунків: особливості предмета злочину. Контрабанда: аналіз юридичних складів злочину. Легалізація (відмивання) грошових коштів та іншого майна, здобутих злочинним шляхом: аналіз юридичних складів злочину.

Злочини, що посягають на встановлений порядок виготовлення і використання документів в господарській діяльності. Виготовлення, зберігання,

придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів чи білетів державної лотереї: аналіз юридичних складів злочину. Незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків: особливості об'єктивної сторони та предмета злочину. Порушення порядку випуску (емісії) та обігу цінних паперів: аналіз юридичних складів злочинів. Виготовлення, збут та використання підроблених недержавних цінних паперів: особливості предмета та об'єктивної сторони юридичних складів злочину. Підроблення знаків поштової оплати і проїзних квитків: особливості предмета та об'єктивної сторони юридичного складу злочину. Незаконне виготовлення, підроблення, використання або збут незаконно виготовлених, одержаних чи підроблених марок акцизного збору чи контрольних марок: аналіз юридичних складів злочину.

Злочини, що посягають на встановлений порядок формування та витрачання бюджетних коштів. Порушення законодавства про бюджетну систему України, видання нормативно – правових або розпорядчих актів, які змінюють доходи і видатки бюджету всупереч встановленому законом порядку: аналіз юридичних складів злочинів.

Злочини, що посягають на встановлений порядок реалізації споживачам товарів і надання послуг. Випуск або реалізація недоброякісної продукції: аналіз юридичного складу злочину. Обман покупців та замовників: особливості юридичних складів злочину, відмежування від суміжних злочинів. Фальсифікація засобів вимірювання: аналіз юридичних складів злочину. Незаконне виготовлення, збут або використання державного пробірнього клейма: особливості предмета та об'єктивної сторони складу злочину.

Злочини, що посягають на свободу господарської діяльності. Незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну таємницю: особливості предмета та способів вчинення злочину, форми підприємницького шпигунства. Розголошення комерційної таємниці: особливості юридичного складу злочину. Змова про зміну чи фіксування цін або примушування до їх змін чи фіксування: особливості юридичних складів злочину, відмежування від суміжних злочинів. Протидія законній господарській діяльності: форми вчинення злочину, кваліфіковані види злочину, відмежування від вимагання та інших злочинів. Незаконне використання товарного знака: особливості предмета та об'єктивної сторони складу злочину. Порушення антимонопольного законодавства: аналіз юридичного складу злочину.

Злочини, що посягають на відносини у сфері приватизації державного чи комунального майна. Незаконна приватизація державного, комунального майна: аналіз юридичних складів злочину. Незаконні дії щодо приватизаційних паперів: особливості предмета злочину. Недотримання особою обов'язкових умов щодо приватизації державного, комунального майна або підприємств та їх подальшого використання: аналіз юридичного складу злочину.

Змістовний модуль 8. Злочини проти довкілля. Злочини проти громадської безпеки

Тема 26. Злочини проти довкілля

Екологічна безпека навколишнього природного середовища як родовий об'єкт злочинів проти довкілля. Особливості безпосередніх об'єктів злочинів проти довкілля.

Співвідношення злочинів проти довкілля із злочинами проти власності: розмежування юридичних складів цих груп злочинів та кваліфікація за сукупністю злочинів.

Злочини проти екологічної безпеки (порушення правил екологічної безпеки; невжиття заходів щодо ліквідації наслідків екологічного забруднення; приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворюваність населення; проектування чи експлуатація споруд без систем захисту довкілля): загальна характеристика, особливості юридичних складів злочинів.

Злочини, що посягають на встановлений порядок використання землі, її надр (забруднення або псування земель; порушення правил охорони надр; безгосподарське використання земель): загальна характеристика, особливості юридичних складів злочинів.

Злочини, що посягають на встановлений порядок використання водних ресурсів та атмосферного повітря (порушення правил охорони вод; забруднення моря; порушення законодавства про континентальний шельф України; забруднення атмосферного повітря): загальна характеристика та особливості юридичних складів злочинів.

Злочини, що посягають на встановлений порядок використання об'єктів флори і фауни. (знищення або пошкодження лісових масивів; незаконна порубка лісу; порушення законодавства про захист рослин; незаконне полювання; незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом; проведення вибухових робіт з порушенням правил охорони рибних запасів; порушення ветеринарних правил; умисне знищення або пошкодження територій, взятих під охорону держави, та об'єктів природно-заповідного фонду): загальна характеристика та особливості юридичних складів злочинів.

Тема 27. Поняття, загальна кримінально-правова характеристика і види злочинів проти громадської безпеки. Порушення різних правил, що забезпечують громадську безпеку

Громадська безпека як об'єкт кримінально-правової охорони. Загальна характеристика та види злочинів проти громадської безпеки.

Порушення правил, що забезпечують громадську безпеку. Порушення правил поведінки з вибуховими, легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами: особливості юридичних складів злочину. Незаконне перевезення на повітряному судні вибухових або легкозаймистих

речовин: особливості юридичних складів злочину. Порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки: аналіз юридичних складів злочину.

Інші злочини проти громадської безпеки. Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності: особливості юридичних складів злочину. Напад на об'єкти, на яких є предмети, що становлять підвищену небезпеку для оточення: аналіз юридичного складу злочину. Погроза вчинити викрадання або використати радіоактивні матеріали; незаконне ввезення на територію України відходів і вторинної сировини: особливості юридичних складів злочинів.

Тема 28. Створення злочинної організації, терористичної групи та інших злочинних об'єднань, участь у них та у злочинах, що вчиняються ними чи пов'язані з ними. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами чи радіоактивними матеріалами

Створення злочинних об'єднань, участь у них та у злочинах, що вчиняються ними чи пов'язаних з ними. Створення злочинної організації: аналіз юридичного складу злочину; підстава звільнення від кримінальної відповідальності. Сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності: особливості юридичних складів злочину. Бандитизм: ознаки банди, форми бандитизму, особливості кваліфікації бандитизму, пов'язаного з вчиненням інших злочинів. Терористичний акт: особливості юридичних складів злочину; підстава звільнення від кримінальної відповідальності. Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань: особливості юридичних складів злочину; підстава звільнення від кримінальної відповідальності.

Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами чи радіоактивними матеріалами. Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем: аналіз юридичних складів злочину, відмежування від інших злочинів, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами: аналіз юридичних складів злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами; підстава звільнення від кримінальної відповідальності. Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу злочину. Незаконне поводження з радіоактивними матеріалами: особливості юридичних складів злочину.

Змістовний модуль 9. Злочини проти безпеки виробництва. Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

ТЕМА 35. Злочини проти безпеки виробництва

Безпека виробництва як об'єкт кримінально-правової охорони. Загальна характеристика та види злочинів проти безпеки виробництва.

Злочини у сфері безпеки праці. Порушення вимог законодавства про охорону праці: аналіз юридичних складів злочину, відмежування від інших злочинів. Порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою: аналіз юридичних складів злочину.

Інші злочини у сфері безпеки виробництва. Порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах: особливості юридичних складів злочину. Порушення правил ядерної або радіаційної безпеки: особливості юридичних складів злочину. Порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд: особливості юридичних складів злочину.

ТЕМА 36. Поняття та система транспортних злочинів. Злочини, що посягають на безпеку руху та експлуатацію залізничного, водного чи повітряного транспорту

Безпека руху та експлуатації транспорту як об'єкт кримінально-правової охорони. Загальна характеристика злочинів проти безпеки руху та експлуатації транспорту та проблеми систематизації їх юридичних складів.

Злочини, що посягають на безпеку руху та експлуатацію всіх видів транспорту. Пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів: аналіз юридичних складів злочину. Блокування транспортних комунікацій, а також захоплення транспортного підприємства: особливості юридичних складів злочину. Примушування працівника транспорту до невиконання своїх службових обов'язків: аналіз юридичних складів злочину. Порушення чинних на транспорті правил: особливості юридичного складу злочину, відмежування від інших злочинів.

Злочини, що посягають на безпеку руху та експлуатацію залізничного, повітряного, водного та магістрального трубопровідного транспорту. Порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту: аналіз юридичних складів злочину. Угон або захоплення залізничного рухомого складу, повітряного, морського чи річкового судна: особливості юридичних складів злочину. Порушення правил повітряних польотів: особливості юридичних складів злочину. Порушення правил використання повітряного простору: особливості юридичних складів злочину. Самовільне без нагальної потреби зупинення поїзда: особливості юридичних складів злочину. Ненадання допомоги судну та особам, що зазнали лиха: особливості юридичного складу злочину. Неповідомлення капітаном назви свого судна при зіткненні суден: особливості юридичного складу злочину.

Пошкодження об'єктів магістральних нафто-, газо- та нафтопродуктопроводів: особливості юридичних складів злочину.

Злочини, що посягають на безпеку руху та експлуатацію автомобільного та міського електричного транспорту. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами: аналіз юридичних складів злочину. Випуск в експлуатацію технічно несправних транспортних засобів або інше порушення їх експлуатації: особливості юридичного складу злочину. Порушення правил, норм і стандартів, що стосуються убезпечення дорожнього руху: особливості юридичного складу злочину. Незаконне заволодіння транспортним засобом: аналіз юридичних складів злочину, відмежування від інших злочинів, кваліфікація за сукупністю злочинів. Знищення, підробка або заміна номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу: особливості юридичного складу злочину.

Змістовний модуль 10. Злочини проти громадського порядку та моральності. Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення.

ТЕМА 37. Злочини проти громадського порядку та моральності

Громадський порядок і моральність як об'єкти кримінально-правової охорони. Загальна характеристика злочинів проти громадського порядку і моральності.

Злочини проти громадського порядку. Групове порушення громадського порядку: аналіз юридичних складів злочину, відмежування від суміжних злочинів. Масові заворушення: аналіз юридичних складів злочину. Заклики до вчинення дій, що загрожують громадському порядку: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу злочину. Хуліганство: аналіз юридичних складів злочину, відмежування від суміжних злочинів, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами.

Злочини проти моральності. Наруга над могилою: аналіз юридичного складу злочину. Нищення, руйнування чи псування пам'яток історії або культури: особливості юридичних складів злочину. Жорстоке поводження з тваринами: особливості юридичних складів злочину. Ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості: особливості юридичних складів злочину. Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів: особливості юридичних складів злочину. Створення або утримання місць розпусти і звідництва: особливості юридичних складів злочину. Проституція або примушування чи втягнення до заняття проституцією: аналіз юридичних складів злочинів. Втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність: аналіз юридичного складу злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами.

ТЕМА 38. Поняття і види злочинів проти здоров'я населення. Злочини, пов'язані з незаконним обігом наркотичних засобів та інших предметів, небезпечних для здоров'я населення. Злочини, пов'язані з незаконним вживанням наркотичних і одурманюючих засобів, а також допінгу.

Здоров'я населення як об'єкт кримінально-правової охорони. Особливості механізму кримінально-правової охорони здоров'я населення.

Злочини, що посягають на встановлений порядок обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів: аналіз юридичних складів злочину. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів: аналіз юридичних складів злочину, відмежування від інших злочинів, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем: аналіз юридичних складів злочину, відмежування від інших злочинів, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів: аналіз юридичних складів злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів: особливості юридичних складів злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами.

Тема 39. Злочини, пов'язані з незаконним заволодінням наркотичними засобами, а також обладнанням, призначеним для їх виготовлення та інші злочини проти здоров'я населення

Порушення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів: особливості юридичних складів злочину, відмежування від інших злочинів. Незаконне публічне вживання наркотичних засобів: особливості юридичних складів злочину. Інші злочини, що порушують встановлений порядок обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів (незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту; посів або вирощування снотворного маку чи конопель; незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання прекурсорів; викрадення, привласнення, вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, чи заволодіння ним

шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем та інші незаконні дії з таким обладнанням; організація або утримання місць для незаконного вживання, виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів; незаконне виготовлення, підроблення, використання чи збут підроблених документів на отримання наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів; незаконна видача рецепта на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин): особливості їх юридичних складів.

Інші злочини проти здоров'я населення. Використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів: аналіз юридичних складів злочинів, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання, зберігання з метою збуту або збут отруйних і сильнодіючих речовин: особливості юридичних складів злочину. Незаконна організація або утримання місць для вживання одурманюючих засобів: особливості юридичного складу злочину. Спонування неповнолітніх до застосування допінгу: особливості юридичних складів злочину. Схиляння неповнолітніх до вживання одурманюючих засобів: особливості юридичного складу злочину. Порушення правил по боротьбі з епідеміями: особливості юридичного складу злочину. Порушення правил поводження з мікробіологічними або іншими біологічними агентами чи токсинами: особливості юридичних складів злочину. Заготівля, перероблення або збут радіоактивно забруднених продуктів харчування чи іншої продукції: особливості юридичних складів злочину.

1.4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем		Кількість годин для денної/заочної форми навчання				
		Всього	У тому числі			
			Лек.	Пр.	Лаб.	С.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовний модуль 1. Поняття кримінального права. Закон про кримінальну відповідальність						
1	Поняття і система кримінального права. Наука кримінального права	12/0	2/0	2/0	-	8/0
2	Кримінальна відповідальність та її підстави. Закон про кримінальну відповідальність	8/0	0/0	0/0	-	8/0
3	Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі та просторі	10/0	2/0	0/0	-	8/0
Разом за змістовим модулем 1		30/0	4/0	2/0	-	24/0
Змістовний модуль 2. Поняття злочину. Склад злочину						
4	Поняття злочину. Склад злочину	7/0	2/0	2/0	-	3/0
5	Об'єкт злочину	7/0	2/0	0/0	-	3/0
6	Об'єктивна сторона злочину	7/0	2/0	2/0	-	3/0
7	Суб'єкт злочину	3/0	0/0	0/0	-	3/0
8	Суб'єктивна сторона злочину	8/0	2/0	2/0	-	4/0
Разом за змістовим модулем 2		30/0	8/0	6/0	-	16/0
Змістовний модуль 3. Стадії злочину. Співучасть у злочині						
9	Стадії злочину	16/0	2/0	2/0	-	12/0
10	Співучасть у злочині	14/0	0/0	2/0	-	12/0
Разом за змістовим модулем 3		30/0	2/0	4/0	-	24/0
Змістовний модуль 4. Множинність злочинів. Поняття покарання та його призначення						
11	Повторність, сукупність і рецидив злочинів	17/0	2/0	2/0	-	13/0
12	Поняття та мета покарання. Призначення покарання	13/0	0/0	0/0	-	13/0

Разом за змістовим модулем 4		30/0	2/0	2/0	-	26/0
Змістовний модуль 5. Поняття та система Особливої частини кримінального права. Наукові основи кваліфікації злочинів. Злочини проти основ національної безпеки України. Злочини проти життя та здоров'я особи						
13	Поняття та система Особливої частини кримінального права	5/8	2/2	0/2	-	3/2
14	Наукові основи кваліфікації злочинів	/4	0/0	2/0	-	3/4
15	Поняття та види злочинів проти основ національної безпеки України	5/4	2/0	0/0	-	3/4
16	Кримінально-правова характеристика окремих злочинів проти національної безпеки України	5/4	0/0	2/0	-	3/4
17	Загальна кримінально-правова характеристика злочинів проти життя та здоров'я особи	5/4	2/0	0/0	-	3/4
18	Злочини, що становлять небезпеку для життя і здоров'я людини, які вчиняються у сфері медичного обслуговування та інші злочини, що становлять небезпеку для життя і здоров'я людини	5/6	0/0	0/0	-	5/4
Разом за змістовим модулем 5		30/30	6/2	4/2	-	20/22
Змістовний модуль 6. Злочини проти волі, честі та гідності особи. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості. Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина						
19	Злочини проти волі, честі та гідності особи	9/10	2/2	2/2	-	5/4
20	Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості	9/6	2/0	2/0	-	5/4
21	Загальна кримінально-правова характеристика злочинів проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина. Кримінально-правова характеристика окремих складів злочинів проти виборчих та трудових прав громадян	5/6	0/0	0/0	-	5/6
22	Кримінально-правова характеристика окремих складів злочинів в сфері охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності, проти інших особистих прав і свобод, проти сім'ї, проти свободи совісті	7/8	0/0	0/0	-	7/8

Разом за змістовим модулем 6		30/30	4/2	4/2	-	22/22
Змістовний модуль 7. Злочини проти власності. Злочини у сфері господарської діяльності.						
23	Поняття, види та загальна кримінально-правова характеристика злочинів проти власності. Некорисливі злочини проти власності	11/12	2/2	2/2	-	7/6
24	Корисливі посягання, пов'язані з незаконним обертанням чужого майна на користь винного або інших осіб та не пов'язані з обертанням чужого майна на свою користь або на користь інших осіб	11/8	2/0	2/0	-	7/6
25	Поняття, загальна кримінально-правова характеристика злочинів у сфері господарської діяльності. Злочини у сфері кредитно-фінансової, банківської і бюджетної систем України, у сфері банкрутства.	8/10	0/0	0/0	-	8/10
Разом за змістовим модулем 7		30/30	4/2	4/2	-	22/22
Змістовний модуль 8. Злочини проти довілля. Злочини проти громадської безпеки						
2	Злочини проти довілля	11/ 1	2/2	2/0	-	7/8
27	Поняття, загальна кримінально-правова характеристика і види злочинів проти громадської безпеки. Порушення різних правил, що забезпечують громадську безпеку	11/9	2/0	2/0	-	7/8
28	Створення злочинної організації, терористичної групи та інших лочинних об'єднань, участь у них та у злочинах, що вчиняються ними чи пов'язані з ними. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами чи радіоактивними матеріалами	8/10	0/0	0/0	-	8/6
Разом за змістовим модулем 8		30/30	/2	4/0	-	22/22
Змістовний модуль 9. Злочини проти безпеки виробництва. Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту.						
29	Злочини проти безпеки	15/15	2/0	2/0	-	11/11

	виробництва					
30	Поняття та система транспортних злочинів. Злочини, що посягають на безпеку руху та експлуатацію залізничного, водного чи повітряного транспорту	15/15	2/0	2/0	-	11/11
	Разом за змістовим модулем 9	30/30	4/0	4/0	-	22/22
Змістовний модуль 10. Злочини проти громадського порядку та моральності. Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення.						
31	Злочини проти громадського порядку та моральності	11/11	2/0	2/0	-	7/7
32	Поняття і види злочинів проти здоров'я населення. Злочини, пов'язані з незаконним обігом наркотичних засобів та інших предметів, небезпечних для здоров'я населення. Злочини, пов'язані з незаконним вживанням наркотичних і одурманюючих засобів, а також допінгу.	11/9	2/0	2/0	-	7/9
33	Злочини, пов'язані з незаконним заволодінням наркотичними засобами, а також обладнанням, призначеним для їх виготовлення та інші злочини проти здоров'я населення	8/10	0/0	0/0	-	8/10
	Разом за змістовим модулем 10	30/30	4/0	4/0	-	22/26
	Усього годин за дисципліну	30 /180	42/8	3 /6	-	220/136

1.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття і система кримінального права. Наука кримінального права	8/0
2	Кримінальна відповідальність та її підстави. Закон про кримінальну відповідальність	8/0
3	Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі та просторі	8/0
4	Поняття злочину. Склад злочину	3/0
5	Об'єкт злочину	3/0
6	Об'єктивна сторона злочину	3/0
7	Суб'єкт злочину	3/0
8	Суб'єктивна сторона злочину	4/0

9	Стадії злочину	12/0
10	Співучасть у злочині	12/0
11	Повторність, сукупність і рецидив злочинів	13/0
12	Поняття та мета покарання. Призначення покарання	13/0
13	Поняття та система Особливої частини кримінального права	3/2
14	Наукові основи кваліфікації злочинів	3/4
15	Поняття та види злочинів проти основ національної безпеки України	3/4
16	Кримінально-правова характеристика окремих злочинів проти національної безпеки України	3/4
17	Загальна кримінально-правова характеристика злочинів проти життя та здоров'я особи	3/4
18	Злочини, що становлять небезпеку для життя і здоров'я людини, які вчиняються у сфері медичного обслуговування та інші злочини, що становлять небезпеку для життя і здоров'я людини	5/4
19	Злочини проти волі, честі та гідності особи	5/4
20	Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості	5/4
21	Загальна кримінально-правова характеристика злочинів проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина. Кримінально-правова характеристика окремих складів злочинів проти виборчих та трудових прав громадян	5/6
22	Кримінально-правова характеристика окремих складів злочинів в сфері охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності, проти інших особистих прав і свобод, проти сім'ї, проти свободи совісті	7/8
23	Поняття, види та загальна кримінально-правова характеристика злочинів проти власності. Некорисливі злочини проти власності	7/6
24	Корисливі посягання, пов'язані з незаконним обертанням чужого майна на користь винного або інших осіб та не пов'язані з обертанням чужого майна на свою користь або на користь інших осіб	7/6
25	Поняття, загальна кримінально-правова характеристика злочинів у сфері господарської діяльності. Злочини у сфері кредитно-фінансової, банківської і бюджетної систем України, у сфері банкрутства	8/10
26	Злочини проти довкілля	7/8
27	Поняття, загальна кримінально-правова характеристика і види злочинів проти громадської безпеки. Порушення різних правил, що забезпечують громадську безпеку	7/8
28	Створення злочинної організації, терористичної групи та інших злочинних об'єднань, участь у них та у злочинах, що вчиняються ними чи пов'язані з ними. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами чи радіоактивними матеріалами	8/6
29	Злочини проти безпеки виробництва	11/11
30	Поняття та система транспортних злочинів. Злочини, що посягають на безпеку руху та експлуатацію залізничного, водного чи повітряного транспорту	11/11
31	Злочини проти громадського порядку та моральності	7/7
32	Поняття і види злочинів проти здоров'я населення. Злочини, пов'язані з незаконним обігом наркотичних засобів та інших предметів, небезпечних для здоров'я населення. Злочини, пов'язані з незаконним вживанням наркотичних і одурманюючих засобів, а також допінгу.	7/9

33	Злочини, пов'язані з незаконним заволодінням наркотичними засобами, а також обладнанням, призначеним для їх виготовлення та інші злочини проти здоров'я населення	8/10
Разом		220/136

2. ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Поняття кримінального права. Закон про кримінальну відповідальність.

Тема 2.1. Поняття і система кримінального права. Наука кримінального права.

Питання для самостійного опрацювання

1. Конституція України і завдання кримінального законодавства.
2. Загальнолюдські цінності і їх роль у визначенні завдань кримінального права.
3. Охорона людини, її прав та інтересів як пріоритетні завдання кримінального права.
4. Значення гуманізму, інших моральних засад для формування основних положень кримінального права.
5. Конкретизація завдання кримінального права з урахуванням соціальних потреб в охороні правопорядку і розвитку матеріального і духовного добробуту суспільства.
6. Актуальні завдання кримінального права в сфері боротьби з організованою злочинністю і в зв'язку з переходом до ринкових економічних відносин.
7. Кримінально-правова політика України.
8. Кримінальне, кримінально-процесуальне, кримінально-виконавче право, криміналістика, кримінологія як галузі, що ототожнюють комплекс дисциплін кримінального циклу.
9. Взаємозв'язок кримінального права і інших галузей права (теорії держави та права, конституційного, адміністративного, цивільного та ін.).
10. Кримінальне право як засіб, покликаний забезпечити нормативні умови швидкого і повного розкриття злочину, реального і своєчасного відшкодування моральних і матеріальних збитків, завданих потерпілому, поновлення порушених інтересів власника, створення передумов виправлення осіб, які скоїли злочин.

Рекомендована література

1. Гришук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.
2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.
3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.
4. Кримінальне право України. Загальна частина: підруч. для студентів юрид. вузів і фак. / Г.В. Андрусів, П.П. Андрушко, В.В. Беньківський та ін.; за ред. П.П. Андрушка, П.С. Матишевського, С.Д. Шапченка. Київ: Юрінком Інтер, 1997. 512 с.
5. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / Ю.В. Александров, В.І. Антипов, О.О. Дудоров та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Атіка, 2008. 376 с.
6. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Харків: Право, 2010. 455 с.
7. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Київ: Юрінком Інтер, 2007. 496 с.
8. Кримінальне право: Загальна частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, Ю.Г. Старовойтова та ін.; за ред. А.С. Беніцького, В.С. Гуславського, О.О. Дудорова, Б.Г. Розовського. Київ: Істина, 2011. 1112 с.
9. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).
10. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.
11. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.
12. Матишевський П.С. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник для студ. юрид. вузів і фак. Київ: А.С.К., 2001. 352 с.
13. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.
14. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.
15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.

16. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.

17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.

18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнєєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Тема 2.2. Кримінальна відповідальність та її підстави. Закон про кримінальну відповідальність

Питання для самостійного опрацювання

1. Кримінальна відповідальність як різновид юридичної відповідальності.
2. Проблема кримінальної відповідальності в науці кримінального права.
3. Суть кримінальної відповідальності.
4. Підстави кримінальної відповідальності в теорії кримінального права.
5. Кримінальний закон про підстави кримінальної відповідальності.
6. Кримінальна відповідальність і кримінально-правові відносини.
7. Суб'єкти кримінально-правових відносин, їх права та обов'язки.
8. Питання про кримінально-правові відносини в науці кримінального права.
9. Виникнення кримінальної відповідальності і форми її реалізації.
10. Кримінальна відповідальність, покарання і інші заходи кримінально-правового впливу.
11. Кримінальна відповідальність і її підстави за зарубіжним кримінальним законодавством.
12. Поняття і значення кримінального закону, його основний зміст.
13. Пріоритет кримінального закону перед підзаконними актами чи відомчими актами.
14. Обов'язковість відповідності кримінального закону міжнародно-правовим актам, до яких приєдналась Україна.
15. Історія кримінального законодавства, його загальна характеристика.
16. Виникнення кримінального законодавства України.
17. Кримінальне законодавство до його кодифікації. Використання законодавства повалених урядів, його загальна характеристика.

Рекомендована література

1. Грищук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.
2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.
3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.
4. Кримінальне право України. Загальна частина: підруч. для студентів юрид. вузів і фак. / Г.В. Андрусів, П.П. Андрушко, В.В. Беньківський та ін.; за ред. П.П. Андрушка, П.С. Матишевського, С.Д. Шапченка. Київ: Юрінком Інтер, 1997. 512 с.
5. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / Ю.В. Александров, В.І. Антипов, О.О. Дудоров та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Атіка, 2008. 376 с.
6. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Харків: Право, 2010. 455 с.
7. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Київ: Юрінком Інтер, 2007. 496 с.
8. Кримінальне право: Загальна частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, Ю.Г. Старовойтова та ін.; за ред. А.С. Беніцького, В.С. Гуславського, О.О. Дудорова, Б.Г. Розовського. Київ: Істина, 2011. 1112 с.
9. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).
10. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.
11. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.
12. Матишевський П.С. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник для студ. юрид. вузів і фак. Київ: А.С.К., 2001. 352 с.
13. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.
14. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.
15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.

16. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.

17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.

18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнеєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Тема 2.3. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі та просторі

Питання для самостійного опрацювання

1. Дія нормативних законів в просторі. територіальний принцип дії кримінального законодавства.
2. Визначення місця здійснення злочину і дія кримінальних законів у просторі.
3. Дія кримінального закону стосовно діянь, які здійснюють іноземні громадяни і особи без громадянства.
4. Вирішення питання про кримінальну відповідальність за злочини, вчинені на території України дипломатичними представниками іноземних держав і іншими особами, не підсудними в кримінальних справах судам України.
5. Видача злочинців і право політичного притулку.
6. Дія кримінального закону в часі. Порядок опублікування, вступу в силу і припинення дії кримінальних законів. Зворотна сила кримінального закону.
7. Тлумачення кримінальних законів. Поняття, види і прийоми тлумачення. Значення судових рішень для правильного застосування закону в практичній діяльності.

Рекомендована література

1. Грищук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.
2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваїте, 2014. 944 с.
3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.

4. Кримінальне право України. Загальна частина: підруч. для студентів юрид. вузів і фак. / Г.В. Андрусів, П.П. Андрушко, В.В. Беньківський та ін.; за ред. П.П. Андрушка, П.С. Матишевського, С.Д. Шапченка. Київ: Юрінком Інтер, 1997. 512 с.
5. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / Ю.В. Александров, В.І. Антипов, О.О. Дудоров та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Атіка, 2008. 376 с.
6. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Харків: Право, 2010. 455 с.
7. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Київ: Юрінком Інтер, 2007. 496 с.
8. Кримінальне право: Загальна частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, Ю.Г. Старовойтова та ін.; за ред. А.С. Беніцького, В.С. Гуславського, О.О. Дудорова, Б.Г. Розовського. Київ: Істина, 2011. 1112 с.
9. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).
10. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.
11. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.
12. Матишевський П.С. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник для студ. юрид. вузів і фак. Київ: А.С.К., 2001. 352 с.
13. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.
14. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.
15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.
16. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.
17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.
18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнєєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Поняття злочину. Склад злочину.

Тема 2.4. Поняття злочину. Склад злочину

Питання для самостійного опрацювання

1. Класифікація злочинів в діючому кримінальному законодавстві, їх характеристика.
2. Ознаки кожної із груп злочинів, які виділені в кримінальному праві і законі.
3. Значення класифікації злочинів.
4. Злочин і злочинність. Їх співвідношення.
5. Поняття складу злочину по кримінальному праву.
6. Співвідношення злочину і складу злочину.
7. Структура складу злочину.
8. Елементи і ознаки складу злочину.
9. Види складів злочинів.

Практичні ситуації

Завдання 1

Дягун, погрожуючи складним ножем, хотів забрати у перехожого громадянина гаманець, де був жетон на проїзд в метро, 2 монети номіналом 5 і 25 копійок та декілька квитанцій про сплату комунальних послуг, але був затриманий нарядом міліції.

Чи можна визначити дії Дягуна малозначними? Відповідь обґрунтуйте.

Завдання 2

Барчука притягли до кримінальної відповідальності за співучасть в умисному вбивстві. Суд не встановив його причетності до вбивства, але визнав його винним у вчинення злочину, передбаченого ч.1 ст.384 “Завідомо неправдиві показання”, бо Барчук давав завідомо неправдиві показання під час попереднього розслідування і тільки під час судового розгляду сказав правду.

Чи є дії Барчука кримінально протиправними?

Завдання 3

Президент України видав Указ про встановлення кримінальної відповідальності за образу працівника правоохоронного органу.

Чи можна вважати тепер такі дії злочином?

Завдання 4

Канчук навмисно поширив, тобто повідомив невизначеному колу осіб, задалегідь неправдиві вигадки, що ганьблять особу громадянина Петрошука. Останній подав заяву до правоохоронних органів з проханням притягнути Канчука до кримінальної відповідальності.

В задоволенні заяви було відмовлено.

Ознайомтесь з змістом розділу III Особливої частини КК України, вирішіть питання про правомірність такої відмови та наявність або відсутність ознак злочину в діях Канчука.

Завдання 5

Агафонов дізнавшись, що у касі заводу після виплати заробітної плати залишилась значна сума грошей, вирішив їх викрасти. Заховавшись у бібліотеці і дочекавшись, коли всі робітники пішли додому, він вліз до каси, зламав сейф, але знайшов там лише 9 гривень. Він захопив гроші та хутко зник.

Як з'ясувалось пізніше, основні гроші були сховані в іншому місці.

Чи є підстава визнати вчинене Агафоновим діяння малозначним і застосувати до нього ч.2 ст.11 КК України? Якщо ні, то чому? Які обов'язкові умови застосування ч.2 ст.11 КК України?

Рекомендована література

1. Гришук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.
2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.
3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.
4. Кримінальне право України. Загальна частина: підруч. для студентів юрид. вузів і фак. / Г.В. Андрусів, П.П. Андрушко, В.В. Беньківський та ін.; за ред. П.П. Андрушка, П.С. Матишевського, С.Д. Шапченка. Київ: Юрінком Інтер, 1997. 512 с.
5. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / Ю.В. Александров, В.І. Антипов, О.О. Дудоров та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Атіка, 2008. 376 с.
6. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Харків: Право, 2010. 455 с.
7. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Київ: Юрінком Інтер, 2007. 496 с.

8. Кримінальне право: Загальна частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, Ю.Г. Старовойтова та ін.; за ред. А.С. Беніцького, В.С. Гуславського, О.О. Дудорова, Б.Г. Розовського. Київ: Істина, 2011. 1112 с.
9. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).
10. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.
11. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.
12. Матишевський П.С. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник для студ. юрид. вузів і фак. Київ: А.С.К., 2001. 352 с.
13. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.
14. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.
15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.
16. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.
17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.
18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнєєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Тема 2.5. Об'єкт злочину

Питання для самостійного опрацювання

1. Поняття об'єкту злочину по кримінальному праву України.
2. Кримінальний закон про об'єкти кримінально-правової охорони.
3. Види об'єктів злочину.
4. Загальний об'єкт злочину.
5. Родовий (спеціальний) об'єкт злочину і його значення для систематизації Особливої частини Кримінального кодексу.

6. Безпосередній об'єкт злочину і його значення для кваліфікації злочинів. Об'єкт злочину і потерпілий від злочину.
7. Багатооб'єктні злочини. Основний, додатковий і факультативний об'єкти.
8. Дискусійні проблеми щодо об'єктів злочину.
9. Предмет злочину і його значення для кваліфікації злочину.
10. Співвідношення об'єкту і предмету злочину.
11. Відмінність предмету від об'єкту злочину та від знарядь і засобів вчинення злочину.
12. Роль вчених в розробці теоретичних і прикладних проблем вчення про об'єкт складу злочину.

Рекомендована література

1. Гришук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.
2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.
3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.
4. Кримінальне право України. Загальна частина: підруч. для студентів юрид. вузів і фак. / Г.В. Андрусів, П.П. Андрушко, В.В. Бенківський та ін.; за ред. П.П. Андрушка, П.С. Матишевського, С.Д. Шапченка. Київ: Юрінком Інтер, 1997. 512 с.
5. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / Ю.В. Александров, В.І. Антипов, О.О. Дудоров та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Атіка, 2008. 376 с.
6. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Харків: Право, 2010. 455 с.
7. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Київ: Юрінком Інтер, 2007. 496 с.
8. Кримінальне право: Загальна частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, Ю.Г. Старовойтова та ін.; за ред. А.С. Беніцького, В.С. Гуславського, О.О. Дудорова, Б.Г. Розовського. Київ: Істина, 2011. 1112 с.
9. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).
10. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.

11. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцан та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.
12. Матишевський П.С. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник для студ. юрид. вузів і фак. Київ: А.С.К., 2001. 352 с.
13. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.
14. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.
15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.
16. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.
17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.
18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнеєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Тема 2.6. Об'єктивна сторона злочину

Питання для самостійного опрацювання

1. Вплив нездоланної сили, фізичного і психічного примусу на кримінальну відповідальність.
2. Злочини з так званими матеріальними, формальними і усіченими складами.
3. Злочини з додатковими тяжкими наслідками. Кримінально-правове значення наслідків злочину.
4. Необхідний і випадковий причинний зв'язок.
5. Теорії причинного зв'язку в кримінальному праві (теорія необхідного спричинення, теорія адекватної причинності, фінальна теорія та ін.).
6. Ситуація вчинення злочину.

Рекомендована література

1. Головка М.Б. Визначення родового об'єкта військових злочинів. Право і суспільство. 2014. № 6-2. Ч. 2. С.203 – 209.
2. Грищук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.
3. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.
4. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.
5. Кримінальне право України. Загальна частина: підруч. для студентів юрид. вузів і фак. / Г.В. Андрусів, П.П. Андрушко, В.В. Бенківський та ін.; за ред. П.П. Андрушка, П.С. Матишевського, С.Д. Шапченка. Київ: Юрінком Інтер, 1997. 512 с.
6. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / Ю.В. Александров, В.І. Антипов, О.О. Дудоров та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Атіка, 2008. 376 с.
7. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Харків: Право, 2010. 455 с.
8. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Київ: Юрінком Інтер, 2007. 496 с.
9. Кримінальне право: Загальна частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, Ю.Г. Старовойтова та ін.; за ред. А.С. Беніцького, В.С. Гуславського, О.О. Дудорова, Б.Г. Розовського. Київ: Істина, 2011. 1112 с.
10. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).
11. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.
12. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.
13. Матишевський П.С. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник для студ. юрид. вузів і фак. Київ: А.С.К., 2001. 352 с.
14. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.
15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.

16. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.

17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.

18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.

19. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнеєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Тема 2.7. Суб'єкт злочину

Питання для самостійного опрацювання

1. Поняття і ознаки суб'єкту злочину по кримінальному праву.
2. Вік, по досягненню якого особа може нести кримінальну відповідальність за вчинений злочин.
3. Особливості злочинів, які здійснюють неповнолітні.
4. Загальна характеристика умов кримінальної відповідальності неповнолітніх.
5. Осудність як обов'язкова умова кримінальної відповідальності.
6. Поняття неосудності і її критерії.
7. Обмежена осудність.
8. Вплив психічних відхилень, які не виключають осудність, на кримінальну відповідальність.
9. Відповідальність осіб, які захворіли душевною хворобою після вчинення злочину.
10. Відповідальність за злочини, вчинені в стані сп'яніння.
11. Поняття спеціального суб'єкту злочину.
12. Види спеціальних суб'єктів злочину.
13. Приватна особа, її кримінально-правове значення та ознаки.
14. Неслужбова особа, її ознаки.
15. Розробка проблем кримінальної відповідальності юридичних осіб.

Рекомендована література

1. Головка М.Б. Спеціальний суб'єкт військових злочинів. Європейські перспективи. 2014. №8. С. 136 -143.
2. Грищук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.
3. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.
4. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.
5. Кримінальне право України. Загальна частина: підруч. для студентів юрид. вузів і фак. / Г.В. Андрусів, П.П. Андрушко, В.В. Беньківський та ін.; за ред. П.П. Андрушка, П.С. Матишевського, С.Д. Шапченка. Київ: Юрінком Інтер, 1997. 512 с.
6. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / Ю.В. Александров, В.І. Антипов, О.О. Дудоров та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Атіка, 2008. 376 с.
6. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Харків: Право, 2010. 455 с.
7. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Київ: Юрінком Інтер, 2007. 496 с.
8. Кримінальне право: Загальна частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, Ю.Г. Старовойтова та ін.; за ред. А.С. Беніцького, В.С. Гуславського, О.О. Дудорова, Б.Г. Розовського. Київ: Істина, 2011. 1112 с.
9. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).
10. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.
11. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітрицян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.
12. Матишевський П.С. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник для студ. юрид. вузів і фак. Київ: А.С.К., 2001. 352 с.
13. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.
14. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.

15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.

16. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.

17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.

18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнеєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Тема 2.8. Суб'єктивна сторона злочину

Питання для самостійного опрацювання

1. Випадок як невинне вчинення суспільно небезпечних діянь, які викликають певні наслідки, та його характеристика.
2. Вина за зарубіжним кримінальним законодавством.
3. Можливість притягнення до кримінальної відповідальності без вини (об'єктивне вмінення) як один із проявів відступу від законності.
4. Зміст вини і її форми.
5. Евентуальний умисел.
6. Інші види умислу, які зустрічаються в теорії і на практиці.
7. Відмінність самовпевненості від евентуального умислу.

Рекомендована література

1. Грищук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.
2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваїте, 2014. 944 с.
3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.
4. Кримінальне право України. Загальна частина: підруч. для студентів юрид. вузів і фак. / Г.В. Андрусів, П.П. Андрушко, В.В. Беньківський та ін.; за ред. П.П. Андрушка, П.С. Матишевського, С.Д. Шапченка. Київ: Юрінком Інтер, 1997. 512 с.
5. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / Ю.В. Александров, В.І. Антипов, О.О. Дудоров та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Атіка, 2008. 376 с.
6. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Харків: Право, 2010. 455 с.
7. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Київ: Юрінком Інтер, 2007. 496 с.
8. Кримінальне право: Загальна частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, Ю.Г. Старовойтова та ін.; за ред. А.С. Беніцького, В.С. Гуславського, О.О. Дудорова, Б.Г. Розовського. Київ: Істина, 2011. 1112 с.
9. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).

10. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.
11. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.
12. Матишевський П.С. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник для студ. юрид. вузів і фак. Київ: А.С.К., 2001. 352 с.
13. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.
14. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.
15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.
16. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.
17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.
18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнєєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Змістовний модуль 3. Стадії злочину. Співучасть у злочині

Тема 2.9. Стадії злочину

Питання для самостійного опрацювання

1. Конструкція складу злочину і момент закінчення злочину.
2. Попередня злочинна діяльність. Підстави кримінальної відповідальності за приготування до злочину і замах на злочин.
3. Відмінність приготування від виявлення умислу. Межі карності приготування до злочину.
4. Використання органами внутрішніх справ норм про добровільну відмову і дієве каяття для попередження, припинення, розкриття злочинів і відшкодування завданої шкоди.
5. Кримінальне право зарубіжних країн про стадії вчинення злочину.

Рекомендована література

1. Гришук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.
2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.
3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.
4. Кримінальне право України. Загальна частина: підруч. для студентів юрид. вузів і фак. / Г.В. Андрусів, П.П. Андрушко, В.В. Беньківський та ін.; за ред. П.П. Андрушка, П.С. Матишевського, С.Д. Шапченка. Київ: Юрінком Інтер, 1997. 512 с.
5. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / Ю.В. Александров, В.І. Антипов, О.О. Дудоров та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Атіка, 2008. 376 с.
6. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Харків: Право, 2010. 455 с.
7. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Київ: Юрінком Інтер, 2007. 496 с.
8. Кримінальне право: Загальна частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, Ю.Г. Старовойтова та ін.; за ред. А.С. Беніцького, В.С. Гуславського, О.О. Дудорова, Б.Г. Розовського. Київ: Істина, 2011. 1112 с.
9. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).
10. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.
11. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.
12. Матишевський П.С. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник для студ. юрид. вузів і фак. Київ: А.С.К., 2001. 352 с.
13. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.
14. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.
15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.

16. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.

17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.

18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнєєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Тема 2.10. Співучасть у злочині

Питання для самостійного опрацювання

1. Поняття співучасті у злочині.
2. Підвищена суспільна небезпечність злочину, вчиненого у співучасті.
3. Об'єктивні і суб'єктивні ознаки співучасті.
4. Форми співучасті, критерії їх класифікації.
5. Юридична характеристика форм співучасті. Вчинення злочину організованою групою осіб.
6. Кримінально-правове значення форм співучасті.
7. Види співучасників за кримінальним законом України, їх характеристика.
8. Поняття посереднього виконавця. Провокація злочину як кримінальне карне діяння.
9. Поняття причетності до злочину як суспільно небезпечної і кримінально протиправної діяльності.
10. Об'єктивні і суб'єктивні ознаки причетності до злочину.
11. Відмінність причетності до злочину від співучасті в злочині. Значення інституту причетності до злочину для кримінально-правової діяльності органів внутрішніх справ.
12. Форми причетності до злочину. Неповідомлення про злочин. Умови і порядок притягнення до кримінальної відповідальності за неповідомлення про злочин.
13. Приховування злочину. Умови і порядок притягнення до кримінальної відповідальності за приховування злочину.
14. Потурання злочину. Умови і порядок притягнення до кримінальної відповідальності за потурання злочину.
15. Підстави і межі відповідальності за різні форми причетності до злочину.
16. Обставини, що враховуються судом при вирішенні питання про покарання за причетність до злочину.

Практичні ситуації

Завдання 1

Перебуваючи у нетверезому стані, Аристархов і Васьков вирішили “провчити” дружинника Петренка, який колись затримав їх за порушення громадського порядку. Зустрівши того на вулиці, вони почали його бити, а коли він упав, Аристархов вихопив з кишені ножа і вдарив ним Петренка. Від поранення останній помер. Встановлено, що ніж Аристархову дав Васьков “на всякий випадок” за кілька хвилин до зустрічі з Петренком. Сам він ударив потерпілого кілька разів рукою.

З позиції вчення про співучасть проаналізуйте дії кожної з цих осіб?

Завдання 2

Губарев, водій автотранспортного підприємства, отримавши на лікеро-горілчаному заводі “Кристал” продукцію, навантажив у машину шість зайвих ящиків з горілкою та намагався вивезти їх з території заводу. Охоронник Кобзев, виявив надлишки продукції, вимагав віддати йому два ящики з горілкою, в протилежному випадку погрожував повідомити “куди треба”. Боячись викриття, Губарев виконав вимоги Кобзева, який після цього відпустив водія.

Чи можна Губарева та Кобзева визнати співучасниками злочину? Якщо так, то назвіть форму співучасті.

Які об’єктивні та суб’єктивні ознаки співучасті в даному випадку?

1) Завдання 3

Кльопкін, який викрадав з квартир цінності, відносив їх на зберігання своєму знайомому Вертляєву. Вертляєв знав, що майно крадене, брав його на зберігання та реалізацію. Модиров, двоюрідний брат Ветрляєва, також знав, що його родич зберігає і реалізує чуже майно, яке було викрадено у громадян, але в органи влади не звертався з заявою про даний злочин.

З позиції вчення про співучасть проаналізуйте дії винних осіб.

Завдання 4

Калінін та Юсупов звернулися до Вампурова з проханням дістати на якийсь час для них будь-яку зброю для пограбування пункту обміну валюти. Через три дні після розмови Вампуров передав Калініну та Юсупову автомат та два магазини з патронами до нього, за що вони заплатили йому 300 грн. і домовились, що по закінченню злочину вони сплатять йому додаткову суму.

Вчинивши злочин та заволодівши грошима на суму 3 тисячі грн. Калінін та Юсупов повернули Вампурову автомат і передали йому ще 200 грн. з викрадених грошей.

Визначте форму співучасті у злочині Калініна, Юсупова та Вампурова. До якого виду співучасників відноситься кожна з вказаних осіб?

Завдання 5

Варницькому подобалась дружина Дулова. Він працював з нею в одному відділі, декілька разів пропонував їй “поїхати на природу та порозважатися”, на що одержував відмову. Вирішивши помститися Дуловій, Варницький знаючи запальний характер Дулова, повідомив йому, що його дружина періодично зустрічається з коханцем. Під час однієї випивки Варницький постійно стверджував, що Дулову з такими обставинами неможливо миритися, він же чоловік! Дулов з ревнощів під час однієї сварки з дружиною задушив її.

Чи буде Варницький підбурювачем в умисному вбивстві?

Рекомендована література

1. Грищук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.
2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.
3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.
4. Кримінальне право України. Загальна частина: підруч. для студентів юрид. вузів і фак. / Г.В. Андрусів, П.П. Андрушко, В.В. Беньківський та ін.; за ред. П.П. Андрушка, П.С. Матишевського, С.Д. Шапченка. Київ: Юрінком Інтер, 1997. 512 с.
5. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / Ю.В. Александров, В.І. Антипов, О.О. Дудоров та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Атіка, 2008. 376 с.
6. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Харків: Право, 2010. 455 с.
7. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Київ: Юрінком Інтер, 2007. 496 с.
8. Кримінальне право: Загальна частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, Ю.Г. Старовойтова та ін.; за ред. А.С. Беніцького, В.С. Гуславського, О.О. Дудорова, Б.Г. Розовського. Київ: Істина, 2011. 1112 с.
9. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).
10. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.
11. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.

12. Матишевський П.С. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник для студ. юрид. вузів і фак. Київ: А.С.К., 2001. 352 с.
13. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.
14. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.
15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.
16. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.
17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.
18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнеєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Змістовний модуль 4. Множинність злочинів. Обставини, що виключають злочинність діяння

Тема 2.11. Повторність, сукупність і рецидив злочинів

Питання для самостійного опрацювання

1. Форми множинності злочинів.
2. Значення інституту множинності злочинів.
3. Відмінність повторності злочинів від продовжуваних злочинів.
4. Умови невизнання злочину повторним.
5. Відмінність сукупності злочинів від одиничних складних злочинів.
6. Загальний, спеціальний, пенітенціарний рецидив.
7. Загальні і специфічні правові наслідки сукупності, повторності і рецидиву злочинів.

Рекомендована література

1. Грищук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.

2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.
3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.
4. Кримінальне право України. Загальна частина: підруч. для студентів юрид. вузів і фак. / Г.В. Андрусів, П.П. Андрушко, В.В. Беньківський та ін.; за ред. П.П. Андрушка, П.С. Матишевського, С.Д. Шапченка. Київ: Юрінком Інтер, 1997. 512 с.
5. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / Ю.В. Александров, В.І. Антипов, О.О. Дудоров та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Атіка, 2008. 376 с.
6. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Харків: Право, 2010. 455 с.
7. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Київ: Юрінком Інтер, 2007. 496 с.
8. Кримінальне право: Загальна частина: підручник / Г.М. Зеленев, М.В. Карчевський, Ю.Г. Старовойтова та ін.; за ред. А.С. Беніцького, В.С. Гуславського, О.О. Дудорова, Б.Г. Розовського. Київ: Істина, 2011. 1112 с.
9. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).
10. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.
11. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.
12. Матишевський П.С. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник для студ. юрид. вузів і фак. Київ: А.С.К., 2001. 352 с.
13. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.
14. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.
15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.
16. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.
17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.

18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнєєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Тема 2.12. Поняття та мета покарання. Призначення покарання

Питання для самостійного опрацювання

1. Поняття та мета покарання.
2. Поняття системи покарань та інших заходів кримінально-правового впливу. Історія розвитку системи покарань.
3. Принципи побудови системи покарань та інших заходів кримінальноправового впливу.
4. Призначення покарання з урахуванням особи винного
5. Особливості призначення покарання неповнолітнім: а) Поняття та види покарань, що застосовуються до неповнолітніх; б) Практика призначення покарань неповнолітнім.
6. Особливості призначення покарання іншим спеціальним суб'єктам (жінки, службові особи, військовослужбовці, інваліди, особи похилого віку тощо). Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом.
7. Призначення покарання за незакінчений злочин.
8. Призначення покарання за злочини, вчинені у співучасті.
9. Призначення покарання за сукупністю злочинів.
10. Призначення покарання за сукупністю вироків.

Практичні ситуації

Завдання 1

Сіренко і Калинов вночі зустріли на вулиці 15-річного Лапіна і почали з хуліганських спонукань його бити. Захищаючись, Лапін ударив Сіренка складним ножом, який мав при собі, що призвело до смерті останнього.

Як вирішити дану справу?

Чи мав місце стан необхідної оборони?

Завдання 2

Зеленюк з метою охорони врожаю яблук встановив у саду вовчі капкани. В один з них потрапив сусідський хлопчик, якому були спричинені тяжкі тілесні ушкодження.

Чи підлягає Зеленюк кримінальній відповідальності?

Відповідь обґрунтуйте.

Завдання 3

Воронов намагався втекти після невдалого посягання на життя працівника міліції Душенка. З метою затримання Душенка пострілом з пістолета поранив Воронова, чим завдав йому тяжкі тілесні ушкодження.

Чи правомірні дії Душенка?

Завдання 4

Альпіністи Юдін та Семерня при сходженні на Говерлу були в одній зв'язці. Семерня при незграбному русі зірвався і зависнув над прірвою. Юдін намагався його витягнути, але не зміг. Знесилившись, він зрозумів, що сам може зірватись і тоді перерізав мотузку. Семерня загинув.

Чи є дії Юдіна злочинними?

Відповідь обґрунтуйте.

Завдання 5

До Жовтенка, який стояв на автобусній зупинці, підсіли двоє молодих хлопців і, погрожуючи кастетами, наказали зняти одяг. Захищаючись, Жовтенко витягнув пістолета, який незаконно носив, і зробив кілька пострілів. Нападники втекли, однак пострілом випадково була поранена жінка, яка була поруч.

Чи буде Жовтенко нести відповідальність за поранення жінки?

Рекомендована література

1. Спеціальні види покарання за вчинення військових злочинів. Науковий вісник Херсонського державного університету. Херсон: ХДУ. 2014. Вип. 5. Т. 3 (Серія «Юридичні науки»). С. 24 – 29.
2. Гришук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.
3. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.
4. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.
5. Кримінальне право України. Загальна частина: підруч. для студентів юрид. вузів і фак. / Г.В. Андрусів, П.П. Андрушко, В.В. Беньківський та ін.; за ред. П.П. Андрушка, П.С. Матишевського, С.Д. Шапченка. Київ: Юрінком Інтер, 1997. 512 с.
6. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / Ю.В. Александров, В.І. Антипов, О.О. Дудоров та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Атіка, 2008. 376 с.

7. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Харків: Право, 2010. 455 с.
8. Кримінальне право: Загальна частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, Ю.Г. Старовойтова та ін.; за ред. А.С. Беніцького, В.С. Гуславського, О.О. Дудорова, Б.Г. Розовського. Київ: Істина, 2011. 1112 с.
9. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).
10. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.
11. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.
12. Матишевський П.С. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник для студ. юрид. вузів і фак. Київ: А.С.К., 2001. 352 с.
13. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.
14. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.
15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.
16. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.
17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.
18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнєєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. Поняття та система Особливої частини кримінального права. Наукові основи кваліфікації злочинів. Злочини проти основ національної безпеки України. Злочини проти життя та здоров'я особи

Тема 2.13. Поняття та система Особливої частини кримінального права

Питання для самостійного опрацювання

1. Різні значення словосполучення "Особлива частина кримінального права України".
2. Особлива частина кримінального права України як специфічний розділ окремої галузі права, як складова частина єдиної науки кримінального права та як навчальна дисципліна в юридичному вищому навчальному закладі.
3. Особлива частина кримінального права України як специфічний розділ окремої галузі права.
4. Підстави поділу кримінального права України на Загальну та Особливу частини. Особливості нормативних приписів (кримінально-правових норм), що утворюють її зміст.
5. Джерела Особливої частини кримінального права України .
6. Система Особливої частини кримінального права України, її поняття та особливості.
7. Основні правила систематизації Особливої частини кримінального права України.
8. Роль законодавчої техніки в побудові системи Особливої частини кримінального права України.
9. Загальна характеристика системи Особливої частини КК України 2001 р.
10. Значення Особливої частини кримінального права України.
11. Особлива частина кримінального права України як складова частина єдиної науки кримінального права.
12. Особливості предмета та основних методів наукових досліджень.
Основні теоретичні форми вивчення Особливої частини кримінального права: систематизація (класифікація) юридичних складів злочинів в межах Особливої частини Кримінального кодексу України та її окремих розділів; загальна характеристика окремих груп злочинів; аналіз юридичного складу (юридичних складів) злочину певного виду; особливості юридичних складів окремих злочинів; розмежування юридичних складів злочинів окремих видів; кваліфікація множинності злочинів певних видів.

Рекомендована література

1. Грищук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.
2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.
3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.
4. Кримінальне право України. Особлива частина: навч. посіб. / В.К. Грищук, С.Г. Волкотруб, Д.Л. Виговський та ін.; за ред. В.К. Грищука, О.М. Омельчука. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2016. 642 с.
5. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Ю.В. Александров, О.О. Дудоров, В.А. Клименко та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Юридична думка, 2004. 656 с.
6. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Київ: Право, 2015. 680 с.
7. Кримінальне право України. Особлива частина: Підручник / А.П. Бабій, І.С. Доброход, Ю.А. Кармазін та ін.; за ред. Є.Л. Стрельцова. Харків: Одіссей, 2009. 496 с.
8. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / М.І. Бажанов, В.І. Тацій, В.В. Сташис, І.О. Зінченко та ін.; за ред. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В. Я. Тація. Київ: Юрінком-Інтер. Харків: Право, 2001. 496 с.
9. Кримінальне право України: практикум: навч. посіб. / П.П. Андрушко, П.С. Берзін, С.Д. Шапченко та ін.; під ред. С.С. Яценка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2010. 640 с.
10. Кримінальне право: Особлива частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, М.І. Хавронюк та ін.; за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Київ: Дакор, 2013. 786 с.
11. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).
12. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.
13. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.
14. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.

15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.

16. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.

17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.

18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.

19. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнєєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Тема 2.14. Наукові основи кваліфікації злочинів

Питання для самостійного опрацювання

1. Місце кваліфікації у процесі застосування правових норм.
2. Структура кримінально-правової норми і кваліфікація злочинів.
3. Структура кваліфікації злочинів
4. Значення елементів та ознак складу злочину для кваліфікації злочинів.
5. Загальні вимоги до формулювання обвинувачення та формули кваліфікації.
6. Етапи і стадії кваліфікації злочинів.
7. Принципи кваліфікації злочинів.
8. Значення правової кваліфікації злочинів.

Рекомендована література

1. Гришук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.

2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.

3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.

4. Кримінальне право України. Особлива частина: навч. посіб. / В.К. Гришук, С.Г. Волкотруб, Д.Л. Виговський та ін.; за ред. В.К. Гришука, О.М. Омельчука. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2016. 642 с.

5. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Ю.В. Александров, О.О. Дудоров, В.А. Клименко та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Юридична думка, 2004. 656 с.
6. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Київ: Право, 2015. 680 с.
7. Кримінальне право України: Особлива частина: Підручник / А.П. Бабій, І.С. Доброход, Ю.А. Кармазін та ін.; за ред. Є.Л. Стрельцова. Харків: Одиссей, 2009. 496 с.
8. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / М.І. Бажанов, В.І. Тацій, В.В. Сташис, І.О. Зінченко та ін.; за ред. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Київ: Юрінком-Інтер. Харків: Право, 2001. 496 с.
9. Кримінальне право України: практикум: навч. посіб. / П.П. Андрушко, П.С. Берзін, С.Д. Шапченко та ін.; під ред. С.С. Яценка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2010. 640 с.
10. Кримінальне право: Особлива частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, М.І. Хавронюк та ін.; за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Київ: Дакор, 2013. 786 с.
11. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).
12. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.
13. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.
14. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.
15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.
16. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.
17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.
18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.
19. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнеєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Тема 2.15. Поняття та види злочинів проти основ національної безпеки України

Питання для самостійного опрацювання

1. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади: особливості конструкції юридичних складів та види цього злочину.
2. Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України: аналіз юридичних складів злочину, особливості кваліфікації за сукупністю з іншими злочинами.
3. Державна зрада: аналіз юридичного складу злочину; особливості звільнення від кримінальної відповідальності особи, що вчинила державну зраду.
4. Посягання на життя державного чи громадського діяча: аналіз юридичного складу злочину.
5. Диверсія: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу злочину, форми диверсії.
6. Шпигунство: аналіз юридичного складу злочину; особливості звільнення від кримінальної відповідальності особи, що вчинила шпигунство.

Рекомендована література

1. Грищук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.
2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.
3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.
4. Кримінальне право України. Особлива частина: навч. посіб. / В.К. Грищук, С.Г. Волкотруб, Д.Л. Виговський та ін.; за ред. В.К. Грищука, О.М. Омельчука. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2016. 642 с.
5. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Ю.В. Александров, О.О. Дудоров, В.А. Клименко та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Юридична думка, 2004. 656 с.
6. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Київ: Право, 2015. 680 с.
7. Кримінальне право України: Особлива частина: Підручник / А.П. Бабій, І.С. Доброход, Ю.А. Кармазін та ін.; за ред. Є.Л. Стрельцова. Харків: Одиссей, 2009. 496 с.

8. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / М.І. Бажанов, В.І. Тацій, В.В. Сташис, І.О. Зінченко та ін.; за ред. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В. Я. Тація. Київ: Юрінком-Інтер. Харків: Право, 2001. 496 с.
9. Кримінальне право України: практикум: навч. посіб. / П.П. Андрушко, П.С. Берзін, С.Д. Шапченко та ін.; під ред. С.С. Яценка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2010. 640 с.
10. Кримінальне право: Особлива частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, М.І. Хавронюк та ін.; за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Київ: Дакор, 2013. 786 с.
11. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).
12. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.
13. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.
14. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.
15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.
16. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.
17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.
18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.
19. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнєєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Тема 2.16. Кримінально-правова характеристика окремих злочинів проти національної безпеки України

Питання для самостійного опрацювання

1. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади: особливості конструкції юридичних складів та види цього злочину.

2. Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України: аналіз юридичних складів злочину, особливості кваліфікації за сукупністю з іншими злочинами.

Рекомендована література

1. Грищук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.

2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.

3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.

4. Кримінальне право України. Особлива частина: навч. посіб. / В.К. Грищук, С.Г. Волкотруб, Д.Л. Виговський та ін.; за ред. В.К. Грищука, О.М. Омельчука. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2016. 642 с.

5. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Ю.В. Александров, О.О. Дудоров, В.А. Клименко та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Юридична думка, 2004. 656 с.

6. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Київ: Право, 2015. 680 с.

7. Кримінальне право України: Особлива частина: Підручник / А.П. Бабій, І.С. Доброход, Ю.А. Кармазін та ін.; за ред. Є.Л. Стрельцова. Харків: Одиссей, 2009. 496 с.

8. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / М.І. Бажанов, В.І. Тацій, В.В. Сташис, І.О. Зінченко та ін.; за ред. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В. Я. Тація. Київ: Юрінком-Інтер. Харків: Право, 2001. 496 с.

9. Кримінальне право України: практикум: навч. посіб. / П.П. Андрушко, П.С. Берзін, С.Д. Шапченко та ін.; під ред. С.С. Яценка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2010. 640 с.

10. Кримінальне право: Особлива частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, М.І. Хавронюк та ін.; за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Київ: Дакор, 2013. 786 с.

11. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).

12. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.

13. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцан та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.

14. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.

15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.

16. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.

17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.

18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.

19. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнєєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Тема 2.17. Загальна кримінально-правова характеристика злочинів проти життя та здоров'я особи

Питання для самостійного опрацювання

1. Особисті блага людини як об'єкт кримінально - правової охорони. Загальний механізм кримінально - правової охорони життя і здоров'я особи.

2. Проблеми систематизації юридичних складів злочинів проти життя та здоров'я особи за чинним кримінальним законодавством України.

3. Кримінально - правове поняття вбивства.

4. Види вбивств за КК України. Умисне вбивство без обтяжуючих і без пом'якшуючих обставин: відмежування від інших видів умисних вбивств. Умисне вбивство при обтяжуючих обставинах: аналіз юридичного складу злочину, особливості кваліфікації окремих його різновидів.

5. Умисні вбивства при пом'якшуючих обставинах: особливості юридичних складів умисного вбивства, вчиненого в стані сильного душевного хвилювання, умисного вбивства матір'ю своєї новонародженої дитини та умисного вбивства при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця.

6. Вбивство через необережність: особливості суб'єктивної сторони юридичного складу злочину. Доведення до самогубства: особливості юридичних складів злочину, відмежування від умисного вбивства та вбивства через необережність.

7. Злочини проти здоров'я.

8. Поняття тілесного ушкодження: медичний та юридичний аспекти.

9. Види тілесних ушкоджень за КК України. Залежність ступеня тяжкості тілесних ушкоджень від тривалості розладу здоров'я та розміру стійкої втрати працездатності. Умисне тяжке тілесне ушкодження: аналіз юридичних складів злочину. Умисне тяжке тілесне ушкодження, заподіяне за пом'якшуючих обставин: особливості юридичних складів злочину. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження: особливості юридичних складів злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Умисне легке тілесне ушкодження: види, особливості юридичних складів злочину. Необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами.

10. Побої і мордування: аналіз юридичних складів злочинів. Каткування: особливості юридичного складу злочину.

Рекомендована література

1. Гришук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.

2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.

3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.

4. Кримінальне право України. Особлива частина: навч. посіб. / В.К. Гришук, С.Г. Волкотруб, Д.Л. Виговський та ін.; за ред. В.К. Грищука, О.М. Омельчука. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2016. 642 с.

5. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Ю.В. Александров, О.О. Дудоров, В.А. Клименко та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Юридична думка, 2004. 656 с.

6. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Київ: Право, 2015. 680 с.

7. Кримінальне право України: Особлива частина: Підручник / А.П. Бабій, І.С. Доброход, Ю.А. Кармазін та ін.; за ред. Є.Л. Стрельцова. Харків: Одиссей, 2009. 496 с.
8. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / М.І. Бажанов, В.І. Тацій, В.В. Сташис, І.О. Зінченко та ін.; за ред. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В. Я. Тація. Київ: Юрінком-Інтер. Харків: Право, 2001. 496 с.
9. Кримінальне право України: практикум: навч. посіб. / П.П. Андрушко, П.С. Берзін, С.Д. Шапченко та ін.; під ред. С.С. Яценка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2010. 640 с.
10. Кримінальне право: Особлива частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, М.І. Хавронюк та ін.; за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Київ: Дакор, 2013. 786 с.
11. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).
12. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.
13. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.
14. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.
15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.
16. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.
17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.
18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.
19. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнеєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Тема 2.18. Злочини, що становлять небезпеку для життя і здоров'я людини, які вчиняються у сфері медичного обслуговування та інші злочини, що становлять небезпеку для життя і здоров'я людини

Питання для самостійного опрацювання

1. Злочини проти особистої безпеки.
2. Погроза вбивством: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін складу злочину, відмежування від готування до умисного вбивства.
3. Зараження венеричною хворобою; зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби; неналежне виконання професійних обов'язків, що спричинило зараження особи вірусом імунодефіциту чи іншої невиліковної інфекційної хвороби; розголошення відомостей про проведення медичного огляду на виявлення зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби: особливості юридичних складів злочинів.
4. Злочини, які вчинюються у сфері медичного обслуговування (незаконна лікувальна діяльність, ненадання допомоги хворому медичним працівником, неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником, порушення прав пацієнта, незаконне проведення дослідів над людиною, порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини, насильницьке донорство, незаконне розголошення лікарської таємниці): загальна характеристика, особливості юридичних складів. Інші злочини, що ставлять в небезпеку життя та здоров'я людини (незаконне проведення абортів; залишення в небезпеці; ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані; неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей): загальна характеристика, особливості юридичних складів.

Рекомендована література

1. Гришук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.
2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.
3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.
4. Кримінальне право України. Особлива частина: навч. посіб. / В.К. Гришук, С.Г. Волкотруб, Д.Л. Виговський та ін.; за ред. В.К. Гришука, О.М. Омельчука. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2016. 642 с.

5. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Ю.В. Александров, О.О. Дудоров, В.А. Клименко та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Юридична думка, 2004. 656 с.
6. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Київ: Право, 2015. 680 с.
7. Кримінальне право України: Особлива частина: Підручник / А.П. Бабій, І.С. Доброход, Ю.А. Кармазін та ін.; за ред. Є.Л. Стрельцова. Харків: Одиссей, 2009. 496 с.
8. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / М.І. Бажанов, В.І. Тацій, В.В. Сташис, І.О. Зінченко та ін.; за ред. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Київ: Юрінком-Інтер. Харків: Право, 2001. 496 с.
9. Кримінальне право України: практикум: навч. посіб. / П.П. Андрушко, П.С. Берзін, С.Д. Шапченко та ін.; під ред. С.С. Яценка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2010. 640 с.
10. Кримінальне право: Особлива частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, М.І. Хавронюк та ін.; за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Київ: Дакор, 2013. 786 с.
11. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).
12. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.
13. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.
14. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.
15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.
16. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.
17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.
18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.
19. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнеєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Змістовий модуль 6. Злочини проти волі, честі та гідності особи. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості. Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина

Тема 2.19. Злочини проти волі, честі та гідності особи

Питання для самостійного опрацювання

1. Загальна характеристика та система кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи.
2. Окремі види кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи.

Рекомендована література

1. Грищук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.
2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.
3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.
4. Кримінальне право України. Особлива частина: навч. посіб. / В.К. Грищук, С.Г. Волкотруб, Д.Л. Виговський та ін.; за ред. В.К. Грищука, О.М. Омельчука. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2016. 642 с.
5. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Ю.В. Александров, О.О. Дудоров, В.А. Клименко та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Юридична думка, 2004. 656 с.
6. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Київ: Право, 2015. 680 с.
7. Кримінальне право України: Особлива частина: Підручник / А.П. Бабій, І.С. Доброход, Ю.А. Кармазін та ін.; за ред. Є.Л. Стрельцова. Харків: Одіссей, 2009. 496 с.
8. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / М.І. Бажанов, В.І. Тацій, В.В. Сташис, І.О. Зінченко та ін.; за ред. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Київ: Юрінком-Інтер. Харків: Право, 2001. 496 с.
9. Кримінальне право України: практикум: навч. посіб. / П.П. Андрушко, П.С. Берзін, С.Д. Шапченко та ін.; під ред. С.С. Яценка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2010. 640 с.

10. Кримінальне право: Особлива частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, М.І. Хавронюк та ін.; за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Київ: Дакор, 2013. 786 с.

11. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).

12. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.

13. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцан та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.

14. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.

15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.

16. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.

17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.

18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.

19. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнеєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Тема 2.20. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості

Питання для самостійного опрацювання

1. Співвідношення понять «статева свобода» та «статева недоторканність».
2. Використання безпорадного стану потерпілої особи як способу вчинення кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканності.
3. Причини й умови виокремлення складу насильницького задоволення статевої пристрасті неприродним способом.
4. Статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості: проблемні питання відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Рекомендована література

1. Гришук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.
2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.
3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.
4. Кримінальне право України. Особлива частина: навч. посіб. / В.К. Гришук, С.Г. Волкотруб, Д.Л. Виговський та ін.; за ред. В.К. Гришука, О.М. Омельчука. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2016. 642 с.
5. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Ю.В. Александров, О.О. Дудоров, В.А. Клименко та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Юридична думка, 2004. 656 с.
6. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Київ: Право, 2015. 680 с.
7. Кримінальне право України: Особлива частина: Підручник / А.П. Бабій, І.С. Доброход, Ю.А. Кармазін та ін.; за ред. Є.Л. Стрельцова. Харків: Одіссей, 2009. 496 с.
8. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / М.І. Бажанов, В.І. Тацій, В.В. Сташис, І.О. Зінченко та ін.; за ред. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Київ: Юрінком-Інтер. Харків: Право, 2001. 496 с.
9. Кримінальне право України: практикум: навч. посіб. / П.П. Андрушко, П.С. Берзін, С.Д. Шапченко та ін.; під ред. С.С. Яценка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2010. 640 с.
10. Кримінальне право: Особлива частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, М.І. Хавронюк та ін.; за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Київ: Дакор, 2013. 786 с.
11. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).
12. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.
13. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.
14. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.
15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.

16. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.

17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.

18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.

19. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнєєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Тема 2.21. Загальна кримінально-правова характеристика злочинів проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина. Кримінально-правова характеристика окремих складів злочинів проти виборчих та трудових прав громадян

Питання для самостійного опрацювання

1. Окремі конституційні права і свободи людини і громадянина як об'єкт кримінально-правової охорони.

2. Особливості механізму кримінально - правової охорони прав і свобод людини та громадянина.

3. Загальна характеристика злочинів проти особистих прав і свобод людини та громадянина. Проблеми систематизації юридичних складів цих злочинів за КК України.

4. Злочини проти окремих політичних прав громадянина України (перешкоджання здійсненню виборчого права; неправомірне використання виборчих бюлетенів, підлог виборчих документів або неправильний підрахунок голосів чи неправильне оголошення результатів виборів; порушення таємниці голосування; порушення законодавства про референдум): особливості юридичних складів, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами.

5. Злочини, що посягають на рівність конституційних прав громадян та їх рівність перед законом. Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності або ставлення до релігії: аналіз юридичних складів злочину.

6. Злочини, що посягають на недоторканність приватного життя громадян (порушення недоторканності житла; порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер; порушення недоторканності приватного життя): особливості юридичних складів злочинів.

7. Злочини, що посягають на нормальний розвиток неповнолітніх та матеріальне забезпечення осіб, що потребують соціального захисту, їх особисту безпеку (ухилення від сплати аліментів на утримання дітей; ухилення від сплати коштів на утримання непрацездатних батьків; злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування; зловживання опікунськими правами; розголошення таємниці усиновлення (удочеріння)): особливості юридичних складів злочинів. Незаконні дії щодо усиновлення (удочеріння): аналіз юридичних складів злочину.

8. Злочини, що посягають на трудові права громадян (перешкоджання законній професійній діяльності журналістів; грубе порушення законодавства про працю; грубе порушення угоди про працю; не виплата заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат): особливості юридичних складів злочинів.

9. Злочини, що посягають на права громадян, на захист своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів (перешкоджання законній діяльності професійних спілок, політичних партій, громадських організацій; примушування до участі у страйку або перешкоджання участі у страйку; порушення права на отримання освіти; порушення права на безоплатну медичну допомогу): особливості юридичних складів злочину.

Рекомендована література

1. Грищук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.

2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.

3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.

4. Кримінальне право України. Особлива частина: навч. посіб. / В.К. Грищук, С.Г. Волкотруб, Д.Л. Виговський та ін.; за ред. В.К. Грищука, О.М. Омельчука. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2016. 642 с.

5. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Ю.В. Александров, О.О. Дудоров, В.А. Клименко та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Юридична думка, 2004. 656 с.

6. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Київ: Право, 2015. 680 с.

7. Кримінальне право України. Особлива частина: Підручник / А.П. Бабій, І.С. Доброход, Ю.А. Кармазін та ін.; за ред. Є.Л. Стрельцова. Харків: Одіссей, 2009. 496 с.

8. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / М.І. Бажанов, В.І. Тацій, В.В. Сташис, І.О. Зінченко та ін.; за ред. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В. Я. Тація. Київ: Юрінком-Інтер. Харків: Право, 2001. 496 с.

9. Кримінальне право України: практикум: навч. посіб. / П.П. Андрушко, П.С. Берзін, С.Д. Шапченко та ін.; під ред. С.С. Яценка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2010. 640 с.

10. Кримінальне право: Особлива частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, М.І. Хавронюк та ін.; за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Київ: Дакор, 2013. 786 с.

11. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).

12. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.

13. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.

14. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.

15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.

16. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.

17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.

18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.

19. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнєєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Тема 2.22. Кримінально-правова характеристика окремих складів злочинів в сфері охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності, проти інших особистих прав і свобод, проти сім'ї, проти свободи совісті

Питання для самостійного опрацювання

1. Злочини, що посягають на право інтелектуальної власності та авторські права (порушення авторського права і суміжних прав; порушення прав на об'єкти промислової власності): аналіз юридичних складів злочинів.

2. Злочини, що посягають на свободу світогляду і віросповідання, порядок відправлення релігійних культів та порядок поведінки з культовими (релігійними) цінностями (пошкодження релігійних споруд чи культових будинків; незаконне утримування, осквернення або знищення релігійних святинь; перешкоджання здійсненню релігійного обряду; посягання на здоров'я людей під приводом проповідування релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів): особливості юридичних складів злочинів.

Рекомендована література

1. Гришук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.

2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.

3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.

4. Кримінальне право України. Особлива частина: навч. посіб. / В.К. Гришук, С.Г. Волкотруб, Д.Л. Виговський та ін.; за ред. В.К. Гришука, О.М. Омельчука. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2016. 642 с.

5. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Ю.В. Александров, О.О. Дудоров, В.А. Клименко та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Юридична думка, 2004. 656 с.

6. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Київ: Право, 2015. 680 с.

7. Кримінальне право України: Особлива частина: Підручник / А.П. Бабій, І.С. Доброход, Ю.А. Кармазін та ін.; за ред. Є.Л. Стрельцова. Харків: Одіссей, 2009. 496 с.

8. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / М.І. Бажанов, В.І. Тацій, В.В. Сташис, І.О. Зінченко та ін.; за ред. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Київ: Юрінком-Інтер. Харків: Право, 2001. 496 с.

9. Кримінальне право України: практикум: навч. посіб. / П.П. Андрушко, П.С. Берзін, С.Д. Шапченко та ін.; під ред. С.С. Яценка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2010. 640 с.
10. Кримінальне право: Особлива частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, М.І. Хавронюк та ін.; за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Київ: Дакор, 2013. 786 с.
11. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).
12. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.
13. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.
14. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.
15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.
16. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.
17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.
18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.
19. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнєєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Змістовний модуль 7. Злочини проти власності. Злочини у сфері господарської діяльності.

Тема 2.23. Поняття, види та загальна кримінально-правова характеристика злочинів проти власності. Некорисливі злочини проти власності

Питання для самостійного опрацювання

1. Проблеми систематизації юридичних складів злочинів проти власності за чинним кримінальним законодавством України.
2. Порушення обов'язків щодо охорони майна: особливості юридичного складу злочину.
3. Придбання або збут майна, завідомо здобутого злочинним шляхом: аналіз юридичного складу злочину.

Рекомендована література

1. Гришук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.
2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.
3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.
4. Кримінальне право України. Особлива частина: навч. посіб. / В.К. Гришук, С.Г. Волкотруб, Д.Л. Виговський та ін.; за ред. В.К. Грищука, О.М. Омельчука. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2016. 642 с.
5. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Ю.В. Александров, О.О. Дудоров, В.А. Клименко та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Юридична думка, 2004. 656 с.
6. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Київ: Право, 2015. 680 с.
7. Кримінальне право України: Особлива частина: Підручник / А.П. Бабій, І.С. Доброход, Ю.А. Кармазін та ін.; за ред. Є.Л. Стрельцова. Харків: Одіссей, 2009. 496 с.
8. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / М.І. Бажанов, В.І. Тацій, В.В. Сташис, І.О. Зінченко та ін.; за ред. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Київ: Юрінком-Інтер. Харків: Право, 2001. 496 с.
9. Кримінальне право України: практикум: навч. посіб. / П.П. Андрушко, П.С. Берзін, С.Д. Шапченко та ін.; під ред. С.С. Яценка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2010. 640 с.

10. Кримінальне право: Особлива частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, М.І. Хавронюк та ін.; за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Київ: Дакор, 2013. 786 с.

11. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).

12. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.

13. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.

14. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.

15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.

16. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.

17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.

18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.

19. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнеєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Тема 2.24. Корисливі посягання, пов'язані з незаконним обертанням чужого майна на користь винного або інших осіб та не пов'язані з обертанням чужого майна на свою користь або на користь інших осіб

Питання для самостійного опрацювання

1. Розбій і бандитизм. Спільні ознаки та розмежування.
2. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Проблема розмежування способів.
3. Проблеми застосування статті «Шахрайство». Співвідношення шахрайства та крадіжки.
4. Співвідношення шахрайства із ч. 2 ст. 191 КК України зі зловживанням владою або службовим становищем.
5. Співвідношення привласнення чужого майна та крадіжки.

6. Співвідношення розбою та грабежу з вимаганням.

Рекомендована література

1. Грищук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.
2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.
3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.
4. Кримінальне право України. Особлива частина: навч. посіб. / В.К. Грищук, С.Г. Волкотруб, Д.Л. Виговський та ін.; за ред. В.К. Грищука, О.М. Омельчука. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2016. 642 с.
5. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Ю.В. Александров, О.О. Дудоров, В.А. Клименко та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Юридична думка, 2004. 656 с.
6. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Київ: Право, 2015. 680 с.
7. Кримінальне право України: Особлива частина: Підручник / А.П. Бабій, І.С. Доброход, Ю.А. Кармазін та ін.; за ред. Є.Л. Стрельцова. Харків: Одиссей, 2009. 496 с.
8. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / М.І. Бажанов, В.І. Тацій, В.В. Сташис, І.О. Зінченко та ін.; за ред. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В. Я. Тація. Київ: Юрінком-Інтер. Харків: Право, 2001. 496 с.
9. Кримінальне право України: практикум: навч. посіб. / П.П. Андрушко, П.С. Берзін, С.Д. Шапченко та ін.; під ред. С.С. Яценка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2010. 640 с.
10. Кримінальне право: Особлива частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, М.І. Хавронюк та ін.; за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Київ: Дакор, 2013. 786 с.
11. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).
12. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.
13. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.
14. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.

15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.

16. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.

17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.

18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.

19. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнєєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Тема 2.25. Поняття, загальна кримінально-правова характеристика злочинів у сфері господарської діяльності. Злочини у сфері кредитно-фінансової, банківської і бюджетної систем України, у сфері банкрутства.

Питання для самостійного опрацювання

1. Економічна діяльність, господарська діяльність та підприємницька діяльність як об'єкти кримінально-правової охорони. Загальна характеристика злочинів у сфері господарської діяльності. Проблеми систематизації юридичних складів злочинів у сфері господарської діяльності за КК України.

2. Злочини, що посягають на встановлений порядок здійснення господарської діяльності та окремих її видів. Порушення порядку зайняття господарською та банківською діяльністю: аналіз юридичних складів злочину, види діяльності, що підлягають ліцензуванню. Зайняття забороненими видами господарської діяльності: зміст поняття "види господарської діяльності, щодо яких є спеціальна заборона", встановлена законом, та його співвідношення з поняттям "види діяльності, заборонені кримінальним законом", кваліфіковані види цього злочину. Порушення законодавства, що регулює виробництво, експорт, імпорту дисків для лазерних систем зчитування, експорт, імпорту обладнання чи сировини для їх виробництва: аналіз юридичного складу злочину. Незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів: аналіз юридичних складів злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Порушення порядку здійснення операцій з металобрухтом: аналіз юридичних складів злочину. Порушення правил здачі дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння: особливості предмета та об'єктивної сторони юридичного складу злочину, відмежування від інших

злочинів. Фіктивне підприємництво: аналіз юридичних складів злочину. Фіктивне банкрутство: особливості юридичного складу злочину. Доведення до банкрутства: особливості об'єктивної сторони складу злочину. Приховування стійкої фінансової неспроможності: аналіз юридичного складу злочину. Незаконні дії у разі банкрутства: аналіз юридичного складу злочину.

3. Злочини, що посягають на фінансову діяльність. Ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів: аналіз юридичних складів злочину. Шахрайство з фінансовими ресурсами: особливості юридичних складів злочину, відмежування від інших злочинів. Ухилення від повернення виручки в іноземній валюті: аналіз юридичних складів злочину. Незаконне відкриття або використання за межами України валютних рахунків: особливості предмета злочину. Контрабанда: аналіз юридичних складів злочину. Легалізація (відмивання) грошових коштів та іншого майна, здобутих злочинним шляхом: аналіз юридичних складів злочину.

4. Злочини, що посягають на встановлений порядок виготовлення і використання документів в господарській діяльності. Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів чи білетів державної лотереї: аналіз юридичних складів злочину. Незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків: особливості об'єктивної сторони та предмета злочину. Порушення порядку випуску (емісії) та обігу цінних паперів: аналіз юридичних складів злочинів. Виготовлення, збут та використання підроблених недержавних цінних паперів: особливості предмета та об'єктивної сторони юридичних складів злочину. Підроблення знаків поштової оплати і проїзних квитків: особливості предмета та об'єктивної сторони юридичного складу злочину. Незаконне виготовлення, підроблення, використання або збут незаконно виготовлених, одержаних чи підроблених марок акцизного збору чи контрольних марок: аналіз юридичних складів злочину.

5. Злочини, що посягають на встановлений порядок формування та витрачання бюджетних коштів. Порушення законодавства про бюджетну систему України, видання нормативно – правових або розпорядчих актів, які змінюють доходи і видатки бюджету всупереч встановленому законом порядку: аналіз юридичних складів злочинів.

6. Злочини, що посягають на встановлений порядок реалізації споживачам товарів і надання послуг. Випуск або реалізація недоброякісної продукції: аналіз юридичного складу злочину. Обман покупців та замовників: особливості юридичних складів злочину, відмежування від суміжних злочинів. Фальсифікація засобів вимірювання: аналіз юридичних складів злочину. Незаконне виготовлення, збут або використання державного пробірною клейма: особливості предмета та об'єктивної сторони складу злочину.

7. Злочини, що посягають на свободу господарської діяльності. Незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять

комерційну таємницю: особливості предмета та способів вчинення злочину, форми підприємницького шпигунства. Розголошення комерційної таємниці: особливості юридичного складу злочину. Змова про зміну чи фіксування цін або примушування до їх змін чи фіксування: особливості юридичних складів злочину, відмежування від суміжних злочинів. Протидія законній господарській діяльності: форми вчинення злочину, кваліфіковані види злочину, відмежування від вимагання та інших злочинів. Незаконне використання товарного знака: особливості предмета та об'єктивної сторони складу злочину. Порушення антимонопольного законодавства: аналіз юридичного складу злочину.

8. Злочини, що посягають на відносини у сфері приватизації державного чи комунального майна. Незаконна приватизація державного, комунального майна: аналіз юридичних складів злочину. Незаконні дії щодо приватизаційних паперів: особливості предмета злочину. Недотримання особою обов'язкових умов щодо приватизації державного, комунального майна або підприємств та їх подальшого використання: аналіз юридичного складу злочину.

Рекомендована література

1. Грищук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.
2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.
3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.
4. Кримінальне право України. Особлива частина: навч. посіб. / В.К. Грищук, С.Г. Волкотруб, Д.Л. Виговський та ін.; за ред. В.К. Грищука, О.М. Омельчука. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2016. 642 с.
5. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Ю.В. Александров, О.О. Дудоров, В.А. Клименко та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Юридична думка, 2004. 656 с.
6. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Київ: Право, 2015. 680 с.
7. Кримінальне право України: Особлива частина: Підручник / А.П. Бабій, І.С. Доброход, Ю.А. Кармазін та ін.; за ред. Є.Л. Стрельцова. Харків: Одиссей, 2009. 496 с.
8. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / М.І. Бажанов, В.І. Тацій, В.В. Сташис, І.О. Зінченко та ін.; за ред. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В. Я. Тація. Київ: Юрінком-Інтер. Харків: Право, 2001. 496 с.
9. Кримінальне право України: практикум: навч. посіб. / П.П. Андрушко, П.С. Берзін, С.Д. Шапченко та ін.; під ред. С.С. Яценка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2010. 640 с.

10. Кримінальне право: Особлива частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, М.І. Хавронюк та ін.; за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Київ: Дакор, 2013. 786 с.
11. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).
12. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.
13. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітрицян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.
14. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.
15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.
16. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.
17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.
18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.
19. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнєєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Змістовний модуль 8. Злочини проти довкілля. Злочини проти громадської безпеки

Тема 2.26. Злочини проти довкілля

Питання для самостійного опрацювання

1. Співвідношення злочинів проти довкілля із злочинами проти власності: розмежування юридичних складів цих груп злочинів та кваліфікація за сукупністю злочинів.
2. Злочини, що посягають на встановлений порядок використання об'єктів флори і фауни. (знищення або пошкодження лісових масивів; незаконна порубка лісу; порушення законодавства про захист рослин; незаконне

полювання; незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом; проведення вибухових робіт з порушенням правил охорони рибних запасів; порушення ветеринарних правил; умисне знищення або пошкодження територій, взятих під охорону держави, та об'єктів природно-заповідного фонду): загальна характеристика та особливості юридичних складів злочинів.

Рекомендована література

1. Берднік І.В., Погребняк С.В. Генезис кримінально-правової охорони водних ресурсів у законодавстві Нового часу. *Право і суспільство*. 2016. 1 ч. №2. С. 119-124.
2. Берднік І.В., Погребняк С.В. Історія розвитку кримінального законодавства про відповідальність за незаконний видобуток водних біологічних ресурсів у період Нового часу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2016. №36. С. 80-83.
3. Берднік І.В. Особливості кваліфікуючих ознак злочину «Забруднення моря». *Прикарпатський юридичний вісник*. 2017. № 6 (21). Том 2. С. 110-113.
4. Берднік І.В. Проблемні питання визначення об'єктивних ознак складу злочину «Забруднення моря». *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2017. Вип. 30. Том 2. С. 52-55.
5. Берднік І.В. Історія кримінально-правової охорони водних ресурсів до початку ХІХ століття. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО*. 2017. Випуск 47. Том 3. С. 37-40.
6. Берднік І.В. Основні орієнтири відмежування окремих злочинів, що посягають на водні ресурси, від адміністративних правопорушень. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 2. С. 285-289. URL: http://www.pap.in.ua/2_2018/85.pdf (дата звернення: 01.02.2020).
7. Берзін П.С., Берднік І.В. Поняття ґрунтового покриву (поверхневого) шару земель та незаконного заволодіння ним: кримінально-правові аспекти. *Актуальні проблеми держави і права: збірник наукових праць*. Вип. 81 / редкол.: В.В. Завальнюк (голов. ред.) та ін. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. 190 с. С. 9-13.
8. Берднік І.В. Особливості кваліфікації злочинів під час конкуренції кримінально-правових норм (на прикладі ст. 239¹ КК України та ст. 239² КК України). *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2018. № 1. С. 189-192.
9. Берднік І.В. Кримінально-правова охорона водних ресурсів за законодавством України, Казахстану, Грузії та Азейбарджану: порівняльно-правовий аспект. *Право і суспільство*. 2018. №1. С. 228-233.
10. Берднік І.В. Проблеми застосування судами норм КК України про звільнення від кримінальної відповідальності за злочини, що посягають на водні ресурси. *Вісник кримінального судочинства*. 2019. № 1. С. 112-122.

11. Берднік І.В. Заходи, які застосовуються поза межами кримінальної відповідальності особи, за злочини, що посягають на водні ресурси. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 7 (281). С. 176-181.

12. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.

13. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.

14. Кримінальне право України. Особлива частина: навч. посіб. / В.К. Грищук, С.Г. Волкотруб, Д.Л. Виговський та ін.; за ред. В.К. Грищука, О.М. Омельчука. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2016. 642 с.

15. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Ю.В. Александров, О.О. Дудоров, В.А. Клименко та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Юридична думка, 2004. 656 с.

16. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Київ: Право, 2015. 680 с.

17. Кримінальне право України. Особлива частина: Підручник / А.П. Бабій, І.С. Доброход, Ю.А. Кармазін та ін.; за ред. Є.Л. Стрельцова. Харків: Одиссей, 2009. 496 с.

18. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / М.І. Бажанов, В.І. Тацій, В.В. Сташис, І.О. Зінченко та ін.; за ред. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В. Я. Тація. Київ: Юрінком-Інтер. Харків: Право, 2001. 496 с.

19. Кримінальне право України: практикум: навч. посіб. / П.П. Андрушко, П.С. Берзін, С.Д. Шапченко та ін.; під ред. С.С. Яценка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2010. 640 с.

20. Кримінальне право: Особлива частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, М.І. Хавронюк та ін.; за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Київ: Дакор, 2013. 786 с.

21. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.

22. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.

23. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.

24. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.

25. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнєєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Тема 2.27. Поняття, загальна кримінально-правова характеристика і види злочинів проти громадської безпеки. Порушення різних правил, що забезпечують громадську безпеку

Питання для самостійного опрацювання

1. Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності: особливості юридичних складів злочину.
2. Напад на об'єкти, на яких є предмети, що становлять підвищену небезпеку для оточення: аналіз юридичного складу злочину.
3. Погроза вчинити викрадання або використати радіоактивні матеріали; незаконне ввезення на територію України відходів і вторинної сировини: особливості юридичних складів злочинів.

Рекомендована література

1. Грищук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.
2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.
3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.
4. Кримінальне право України. Особлива частина: навч. посіб. / В.К. Грищук, С.Г. Волкотруб, Д.Л. Виговський та ін.; за ред. В.К. Грищука, О.М. Омельчука. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2016. 642 с.
5. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Ю.В. Александров, О.О. Дудоров, В.А. Клименко та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Юридична думка, 2004. 656 с.
6. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Київ: Право, 2015. 680 с.
7. Кримінальне право України: Особлива частина: Підручник / А.П. Бабій, І.С. Доброход, Ю.А. Кармазін та ін.; за ред. Є.Л. Стрельцова. Харків: Одиссей, 2009. 496 с.
8. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / М.І. Бажанов, В.І. Тацій, В.В. Сташис, І.О. Зінченко та ін.; за ред. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Київ: Юрінком-Інтер. Харків: Право, 2001. 496 с.
9. Кримінальне право України: практикум: навч. посіб. / П.П. Андрушко, П.С. Берзін, С.Д. Шапченко та ін.; під ред. С.С. Яценка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2010. 640 с.

10. Кримінальне право: Особлива частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, М.І. Хавронюк та ін.; за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Київ: Дакор, 2013. 786 с.
11. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).
12. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.
13. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітрицян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.
14. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.
15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.
16. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.
17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.
18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.
19. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнєєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Тема 2.28. Створення злочинної організації, терористичної групи та інших злочинних об'єднань, участь у них та у злочинах, що вчиняються ними чи пов'язані з ними. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами чи радіоактивними матеріалами

Питання для самостійного опрацювання

1. Створення злочинних об'єднань, участь у них та у злочинах, що вчиняються ними чи пов'язаних з ними. Створення злочинної організації: аналіз юридичного складу злочину; підстава звільнення від кримінальної відповідальності. Сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності: особливості юридичних складів злочину. Бандитизм: ознаки банди, форми бандитизму, особливості кваліфікації бандитизму,

пов'язаного з вчиненням інших злочинів. Терористичний акт: особливості юридичних складів злочину; підстава звільнення від кримінальної відповідальності. Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань: особливості юридичних складів злочину; підстава звільнення від кримінальної відповідальності.

2. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами чи радіоактивними матеріалами. Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем: аналіз юридичних складів злочину, відмежування від інших злочинів, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами: аналіз юридичних складів злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами; підстава звільнення від кримінальної відповідальності. Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу злочину. Незаконне поводження з радіоактивними матеріалами: особливості юридичних складів злочину.

Рекомендована література

1. Гришук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.
2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.
3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.
4. Кримінальне право України. Особлива частина: навч. посіб. / В.К. Гришук, С.Г. Волкотруб, Д.Л. Виговський та ін.; за ред. В.К. Гришука, О.М. Омельчука. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2016. 642 с.
5. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Ю.В. Александров, О.О. Дудоров, В.А. Клименко та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Юридична думка, 2004. 656 с.
6. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Київ: Право, 2015. 680 с.
7. Кримінальне право України: Особлива частина: Підручник / А.П. Бабій, І.С. Доброход, Ю.А. Кармазін та ін.; за ред. Є.Л. Стрельцова. Харків: Одіссей, 2009. 496 с.
8. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / М.І. Бажанов, В.І. Тацій, В.В. Сташис, І.О. Зінченко та ін.; за ред. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В. Я. Тація. Київ: Юрінком-Інтер. Харків: Право, 2001. 496 с.
9. Кримінальне право України: практикум: навч. посіб. / П.П. Андрушко, П.С. Берзін, С.Д. Шапченко та ін.; під ред. С.С. Яценка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2010. 640 с.
10. Кримінальне право: Особлива частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, М.І. Хавронюк та ін.; за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Київ: Дакор, 2013. 786 с.
11. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).
12. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.
13. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.
14. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.
15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.

16. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.

17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.

18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.

19. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнєєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Змістовний модуль 9. Злочини проти безпеки виробництва. Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Тема 2.29. Злочини проти безпеки виробництва

Питання для самостійного опрацювання

1. Порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах: особливості юридичних складів злочину.

2. Порушення правил ядерної або радіаційної безпеки: особливості юридичних складів злочину.

3. Порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд: особливості юридичних складів злочину.

Рекомендована література

1. Гришук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.

2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.

3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.

4. Кримінальне право України. Особлива частина: навч. посіб. / В.К. Гришук, С.Г. Волкотруб, Д.Л. Виговський та ін.; за ред. В.К. Гришука, О.М. Омельчука. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2016. 642 с.

5. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Ю.В. Александров, О.О. Дудоров, В.А. Клименко та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Юридична думка, 2004. 656 с.
6. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Київ: Право, 2015. 680 с.
7. Кримінальне право України: Особлива частина: Підручник / А.П. Бабій, І.С. Доброход, Ю.А. Кармазін та ін.; за ред. Є.Л. Стрельцова. Харків: Одіссей, 2009. 496 с.
8. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / М.І. Бажанов, В.І. Тацій, В.В. Сташис, І.О. Зінченко та ін.; за ред. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В. Я. Тація. Київ: Юрінком-Інтер. Харків: Право, 2001. 496 с.
9. Кримінальне право України: практикум: навч. посіб. / П.П. Андрушко, П.С. Берзін, С.Д. Шапченко та ін.; під ред. С.С. Яценка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2010. 640 с.
10. Кримінальне право: Особлива частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, М.І. Хавронюк та ін.; за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Київ: Дакор, 2013. 786 с.
11. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).
12. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.
13. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.
14. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.
15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.
16. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.
17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.
18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.
19. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнєєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Тема 2.30. Поняття та система транспортних злочинів. Злочини, що посягають на безпеку руху та експлуатацію залізничного, водного чи повітряного транспорту

Питання для самостійного опрацювання

1. Порухення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами: аналіз юридичних складів злочину.
2. Випуск в експлуатацію технічно несправних транспортних засобів або інше порушення їх експлуатації: особливості юридичного складу злочину.
3. Порухення правил, норм і стандартів, що стосуються убезпечення дорожнього руху: особливості юридичного складу злочину.
4. Незаконне заволодіння транспортним засобом: аналіз юридичних складів злочину, відмежування від інших злочинів, кваліфікація за сукупністю злочинів.
5. Знищення, підробка або заміна номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу: особливості юридичного складу злочину.

Рекомендована література

1. Гришук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.
2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.
3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.
4. Кримінальне право України. Особлива частина: навч. посіб. / В.К. Гришук, С.Г. Волкотруб, Д.Л. Виговський та ін.; за ред. В.К. Гришука, О.М. Омельчука. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2016. 642 с.
5. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Ю.В. Александров, О.О. Дудоров, В.А. Клименко та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Юридична думка, 2004. 656 с.
6. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Київ: Право, 2015. 680 с.
7. Кримінальне право України: Особлива частина: Підручник / А.П. Бабій, І.С. Доброход, Ю.А. Кармазін та ін.; за ред. Є.Л. Стрельцова. Харків: Одиссей, 2009. 496 с.
8. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / М.І. Бажанов, В.І. Тацій, В.В. Сташис, І.О. Зінченко та ін.; за ред. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В. Я. Тація. Київ: Юрінком-Інтер. Харків: Право, 2001. 496 с.

9. Кримінальне право України: практикум: навч. посіб. / П.П. Андрушко, П.С. Берзін, С.Д. Шапченко та ін.; під ред. С.С. Яценка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2010. 640 с.

10. Кримінальне право: Особлива частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, М.І. Хавронюк та ін.; за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Київ: Дакор, 2013. 786 с.

11. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).

12. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.

13. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітрицян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.

14. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.

15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценка. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.

16. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.

17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.

18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.

19. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнєєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Змістовний модуль 10. Злочини проти громадського порядку та моральності. Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення.

Тема 2.31. Злочини проти громадського порядку та моральності

Питання для самостійного опрацювання

1. Створення або утримання місць розпусти і звідництво: особливості юридичних складів злочину.
2. Проституція або примушування чи втягнення до заняття проституцією: аналіз юридичних складів злочинів.
3. Втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність: аналіз юридичного складу злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами.

Рекомендована література

1. Гришук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.
2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваїте, 2014. 944 с.
3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.
4. Кримінальне право України. Особлива частина: навч. посіб. / В.К. Гришук, С.Г. Волкотруб, Д.Л. Виговський та ін.; за ред. В.К. Гришука, О.М. Омельчука. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2016. 642 с.
5. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Ю.В. Александров, О.О. Дудоров, В.А. Клименко та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Юридична думка, 2004. 656 с.
6. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Київ: Право, 2015. 680 с.
7. Кримінальне право України: Особлива частина: Підручник / А.П. Бабій, І.С. Доброход, Ю.А. Кармазін та ін.; за ред. Є.Л. Стрельцова. Харків: Одиссей, 2009. 496 с.
8. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / М.І. Бажанов, В.І. Тацій, В.В. Сташис, І.О. Зінченко та ін.; за ред. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В. Я. Тація. Київ: Юрінком-Інтер. Харків: Право, 2001. 496 с.
9. Кримінальне право України: практикум: навч. посіб. / П.П. Андрушко, П.С. Берзін, С.Д. Шапченко та ін.; під ред. С.С. Яценка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2010. 640 с.

10. Кримінальне право: Особлива частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, М.І. Хавронюк та ін.; за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Київ: Дакор, 2013. 786 с.
11. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).
12. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.
13. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітрицян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.
14. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.
15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.
16. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.
17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.
18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.
19. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнєєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Тема 2.32. Поняття і види злочинів проти здоров'я населення. Злочини, пов'язані з незаконним обігом наркотичних засобів та інших предметів, небезпечних для здоров'я населення. Злочини, пов'язані з незаконним вживанням наркотичних і одурманюючих засобів, а також допінгу.

Питання для самостійного опрацювання

1. Особливості механізму кримінально-правової охорони здоров'я населення.
2. Незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів: аналіз юридичних складів злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами.

3. Схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів: особливості юридичних складів злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами.

Рекомендована література

1. Гришук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2006. 568 с.
2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібн. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.
3. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій / за ред. М.Й. Коржанського. Київ: Атіка, 2001. 432 с.
4. Кримінальне право України. Особлива частина: навч. посіб. / В.К. Гришук, С.Г. Волкотруб, Д.Л. Виговський та ін.; за ред. В.К. Грищука, О.М. Омельчука. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2016. 642 с.
5. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Ю.В. Александров, О.О. Дудоров, В.А. Клименко та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. Київ: Юридична думка, 2004. 656 с.
6. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Київ: Право, 2015. 680 с.
7. Кримінальне право України: Особлива частина: Підручник / А.П. Бабій, І.С. Доброход, Ю.А. Кармазін та ін.; за ред. Є.Л. Стрельцова. Харків: Одиссей, 2009. 496 с.
8. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / М.І. Бажанов, В.І. Тацій, В.В. Сташис, І.О. Зінченко та ін.; за ред. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В. Я. Тація. Київ: Юрінком-Інтер. Харків: Право, 2001. 496 с.
9. Кримінальне право України: практикум: навч. посіб. / П.П. Андрушко, П.С. Берзін, С.Д. Шапченко та ін.; під ред. С.С. Яценка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2010. 640 с.
10. Кримінальне право: Особлива частина: підручник / Г.М. Зеленов, М.В. Карчевський, М.І. Хавронюк та ін.; за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Київ: Дакор, 2013. 786 с.
11. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14 (дата звернення: 12.06.2019).
12. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2013. Т. 2. 1040 с.
13. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.

14. Наден О.В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні: монографія. Харків: Право, 2012. 272 с.
15. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. Київ: А.С.К., 2005. 848 с.
16. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.
17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2010. 1288 с.
18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / О.О. Дудоров, В.О. Навроцький, А.М. Ришелюк та ін.; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.
19. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / С.В. Петков, О.І. Мотлях, Н.В. Малярчук, Ю.В. Корнєєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 696 с.

Тема 2.33. Злочини, пов'язані з незаконним заволодінням наркотичними засобами, а також обладнанням, призначеним для їх виготовлення та інші злочини проти здоров'я населення

Питання для самостійного опрацювання

1. Порушення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів: особливості юридичних складів злочину, відмежування від інших злочинів.
2. Незаконне публічне вживання наркотичних засобів: особливості юридичних складів злочину. Інші злочини, що порушують встановлений порядок обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів (незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту; посів або вирощування снотворного маку чи конопель; незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання прекурсорів; викрадення, привласнення, вимагання прекурсорів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем; викрадення, привласнення, вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, чи заволодіння ним шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем та інші незаконні дії з таким обладнанням; організація або утримання місць для незаконного вживання, виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів; незаконне виготовлення, підроблення, використання чи збут підроблених документів на отримання наркотичних засобів, психотропних речовин або

прекурсорів; незаконна видача рецепта на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин): особливості їх юридичних складів.

3. Інші злочини проти здоров'я населення. Використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів: аналіз юридичних складів злочинів, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання, зберігання з метою збуту або збут отруйних і сильнодіючих речовин: особливості юридичних складів злочину. Незаконна організація або утримання місць для вживання одурманюючих засобів: особливості юридичного складу злочину. Спонування неповнолітніх до застосування допінгу: особливості юридичних складів злочину. Схиляння неповнолітніх до вживання одурманюючих засобів: особливості юридичного складу злочину. Порушення правил по боротьбі з епідеміями: особливості юридичного складу злочину. Порушення правил поводження з мікробіологічними або іншими біологічними агентами чи токсинами: особливості юридичних складів злочину.

3. ЗРАЗОК ВИРШЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ СИТУАЦІЇ

Практична ситуація

Петруня, Чекалін та Щекальов утворили стійку групу, розробили план розбійних нападів на окремих громадян та розподілили між собою функції. Для нападів їм була потрібна зброя. Щоб заволодіти зброєю і боєприпасами до неї, вони напали на працівника приватної охоронної фірми Шумова, який повертався до офісу фірми після вечірнього чергування. Діючи за заздалегідь розробленим планом, Петруня штовхнув Шумова в неосвітлену частину підземного переходу, де вже чекав Щекальов. а той ударив потерпілого уламком труби по голові. Чекалін у цей час спостерігав за обстановкою. Коли Шумов упав, вони обшукали його і забрали пістолет «ТТ» та дві обойми набоїв. Шумов помер на місці події.

Після цього, продовжуючи реалізовувати розроблений раніше план, Петруня, Чекалін та Щекальов вчинили три напади на окремих громадян: демонструючи пістолет і погрожуючи вбивством, вони відбирали у потерпілих гроші, коштовності, верхній одяг. Під час останнього нападу вони, діючи без попередньої змови, згвалтували малолітню Зінкевич, а потім на пропозицію Петруні, вбили її, щоб приховати вчинені щодо неї злочини.

Розв'язання

1. Уточнення та попередня оцінка фактичних обставин.

1.1. Нанесення удару трубою по голові та смерть Шумова на місці події (показники локалізації та сили удару) свідчать про наявність у суб'єктів принаймні прямого невизначеного умислу щодо будь-яких суспільно небезпечних наслідків для життя чи здоров'я потерпілого, в тому числі і його смерті.

1.2. Після заволодіння зброєю Шумова і принаймні до вчинення останнього нападу (включно) мав місце певний проміжок часу, протягом якого існувала стійка, озброєна, організована група, а Петруня, Чекалін та Щекальов були її учасниками (членами);

при цьому в умовах задачі не зазначено, хто з них незаконно зберігав та носив вогнепальну зброю і бойові припаси до неї.

1.3. В умовах задачі не зазначена вартість майна, вилученого у потерпілих під час розбійних нападів; будемо вважати, що ця вартість не досягає показників кваліфікуючих ознак «у великих розмірах» та «в особливо великих розмірах».

1.4. В умовах задачі не зазначено, яким чином було здійснено згвалтування; будемо вважати, що фізичне насильство до потерпілої у процесі згвалтування не застосовувалось, а мала місце та ж (така ж) погроза вбивством, що й при розбої.

1.5. Під час згвалтування суб'єкти принаймні могли і повинні були допускати, що вчиняють статевий акт з малолітньою; таке саме ставлення до віку потерпілої було і при вчиненні умисного вбивства.

2. Проміжні висновки щодо видів та особливостей злочинів, ознаки яких вбачаються у діяннях суб'єктів.

2.1. Вчинені суб'єктами дії у поєднанні з іншими фактичними обставинами містять ознаки злочинів, передбачених статтями 115, 129, 152, 187, 257, 262, 263 КК.

2.2. Всі злочини є закінченими; всі злочини, за винятком згвалтування, вчинені у співучасті «особливого роду» — організованою групою, яка з урахуванням її озброєності набирає характеру банди; за умовами задачі згвалтування вчинене без попередньої змови (ситуаційно), тобто має місце вчинення злочину «групою осіб».

3. Обґрунтування кримінально-правової кваліфікації (кваліфікації злочинів) з використанням основних правозастосовних аргументів.

3.1. Щодо кваліфікації дій суб'єктів за ст. 257 КК - див. пункти 1, 3-5, абзац 1 п. 6 постанови Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику в справах про бандитизм» від 7 липня 1995 р. № 9.

3.2. Щодо співвідношення бандитизму з іншими злочинами, які вчиняються бандою, - див. п. 7 названої вище постанови від 7 липня 1995 р. № 9.

3.3. Щодо кваліфікації бандитизму за сукупністю зі злочином, передбаченим ст. 262 КК, — див. абзац 2 п. 26 постанови Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику в справах про викрадення та інше незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами» від 26 квітня 2002 р. № 3.

3.4. Щодо кваліфікації умисного вбивства Шумова за пунктами 6, 12 ч. 2 ст. 115 КК, а також за сукупністю зі злочином, передбаченим ст. 262 КК, — див. абзац 3 п. 10 та абзац 4 п. 1(5) постанови Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи» від 7 лютого 2003 р. № 2.

3.5. Щодо кваліфікації згвалтування і наступного умисного вбивства Зінкевич за сукупністю злочинів — див. абзац 3 п. 14 названої вище постанови від 7 лютого 2003 р. № 2.

3.6. Щодо кваліфікації умисного вбивства Зінкевич за пунктами 2, 12, 13 ч. 2 ст. 115 КК, а також щодо остаточної кваліфікації двох умисних вбивств за обтяжуючих обставин — див. відповідно пункти 6, 16, 17 постанови від 7 лютого 2003 № 2.

3.7. Щодо інкримінування суб'єктам кваліфікуючих ознак згвалтування «групою осіб» та «малолітньої» — див. абзац 1 п. 13 та п. 17 постанови Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику у справах про згвалтування та інші статеві злочини» від 27 березня 1992 р. №4.

4. Обґрунтування кримінально-правової кваліфікації з позицій теорії кримінального права.

4.1. Бандитизм — так званий складений злочин, тому співвідношення його юридичного складу з юридичними складами інших злочинів, які вчиняються при створенні банди та під час здійснення нею нападів, вирішується в межах

конкуренції частин і цілого. В даному випадку діє, зокрема, таке правило: злочини, за які законом встановлено суворішу відповідальність, ніж за бандитизм, кваліфікуються за сукупністю з ним, а всі інші злочини охоплюються його юридичним складом (такий підхід сформульований у підпункті 3.2 цього розв'язання, хоча з теоретичної точки зору за сукупністю з бандитизмом мають кваліфікуватись і ті злочини, за які законом встановлено таку ж відповідальність, як і за бандитизм). Саме це правило зумовлює кваліфікацію за сукупністю з бандитизмом обох умисних вбивств за обтяжуючих обставин, розбоїв, передбачених ч. 4 ст. 187 КК, розбою з метою викрадення вогнепальної зброї та боеприпасів до неї за обтяжуючих обставин та згвалтування малолітньої.

4.2. Конкуренція частин і цілого має місце також при кваліфікації умисного вбивства Шумова в процесі розбою з метою викрадення вогнепальної зброї та боеприпасів до неї та при кваліфікації згвалтування, що супроводжувалося погрозою вбивством. При цьому в першому випадку така конкуренція «перетворюється» на сукупність злочинів, в другому юридичний склад згвалтування («ціле») охоплює погрозу вбивством («частину») і вона не дістає самостійної кваліфікації.

4.3. При кваліфікації розбою з метою викрадення вогнепальної зброї та боеприпасів до неї виникає конкуренція загальної (ч. 4 ст. 187 КК) та спеціальної (ч. 3 ст. 262 КК) кримінально-правових норм. Пріоритет має спеціальна норма.

4.4. При кваліфікації розбоїв має місце так звана конкуренція юридичних складів злочину одного виду з обтяжуючими та особливо обтяжуючими обставинами (конкуренція кваліфікованого (ч. 2 ст. 187 КК) та особливо кваліфікованого (ч. 4 ст. 187 КК) складів злочину. В цьому випадку у формулі кваліфікації злочинів відображається лише особливо кваліфікований склад (ч. 4 ст. 187 КК), а в юридичному формулюванні обвинувачення вказуються всі обтяжуючі та особливо обтяжуючі обставини.

4.5. Як було зазначено в п. 2.2 рішення, всі злочини, що інкримінуються суб'єктам, за винятком згвалтування, вчинені організованою групою. Ця обставина має своє безпосереднє відображення при кваліфікації бандитизму (де вона є однією з форм банди), розбоїв (ч. 4 ст. 187 КК) та розбою з метою викрадення вогнепальної зброї і боеприпасів до неї (ч. 3 ст. 262 КК) — у двох останніх випадках суб'єктам інкримінується кваліфікуюча ознака — вчинення відповідних злочинів «організованою групою».

Юридичні склади інших злочинів, інкримінованих суб'єктам, не передбачають їх вчинення організованою групою як кваліфікуючу ознаку (обтяжуючу обставину). Тому при кваліфікації обох умисних убивств суб'єктам інкримінується кваліфікуюча ознака «за попереднім зговором групою осіб».

При кваліфікації згвалтування — відповідно до умов задачі - суб'єктам інкримінується кваліфікуюча ознака «групою осіб».

4.6. Два вчинені суб'єктами умисні вбивства за обтяжуючих обставин, хоч «набір» цих обтяжуючих обставин у кожного з них різний, утворюють не сукупність, а повторність злочинів. Тому в остаточній кваліфікації умисні

вбивства відображені одним юридичним складом злочину, який включає ті пункти ч. 2 ст. 115 КК, які передбачають усі обтяжуючі обставини обох умисних убивств, у тому числі п. 13, який вказує на їх повторність.

5. Формула кримінально-правової кваліфікації (кваліфікації злочинів).

Дії Петруні, Чекаліна та Щекальова необхідно кваліфікувати за сукупністю злочинів, передбачених ст. 257; ч. 3 ст. 262; ч. 4 ст. 187; ч. 4 ст. 152; пп. 2, 6, 9, 12, 13 ч. 2 ст. 115 КК України.

6. Юридичне формулювання обвинувачення.

Петруня, Чекалін та Щекальов вчинили: організацію озброєної банди з метою нападу на окремих осіб, участь у такій банді та участь у вчинюваному нею нападі (ст. 257 КК); розбій з метою викрадення вогнепальної зброї, бойових припасів до неї, вчинений організованою групою (ч. 3 ст. 262 КК); напад з метою заволодіння чужим майном, поєднаний з погрозою застосування насильства, небезпечного для життя особи, яка зазнала нападу, - розбій, вчинений особою, яка раніше вчинила розбій, вчинений організованою групою (ч. 4 ст. 187 КК); статеві зносини з погрозою застосування фізичного насильства - згвалтування, вчинене групою осіб щодо малолітньої (ч. 4 ст. 152 КК); умисне протиправне заподіяння смерті іншій людині - умисне вбивство малолітньої дитини, з корисливих мотивів, вчинене з метою приховати інший злочин, за попередньою змовою групою осіб, особою, яка раніше вчинила умисне вбивство (пп. 2, 6, 9, 12, 13 ч. 2 ст. 115 КК).

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Виконання самостійної роботи (тах 8 балів за дві).

Тема має бути розкрита на належному рівні. Робота повинна мати творчий характер, продемонструвати аналітичні навички студента, його вміння працювати з бібліографією тощо.

Написання самостійної роботи практикується в освітньому процесі з метою набуття здобувачем вищої освіти необхідної професійної підготовки, формування навичок самостійного наукового пошуку, вивчення літератури по даній тематиці, аналіз різних точок зору, узагальнення матеріалу, формулювання висновків тощо.

Особливу увагу слід приділити оформленню науково-довідникового матеріалу, цитат та посилань на джерела.

Самостійна робота оцінюється таким чином:

5-4 балів – повна відповідь на питання;

3-4 балів – відповідь, яка позбавлена серйозних неточностей, але має окремі недоліки;

2-1 бали – неповна відповідь на запитання, в якій налічується не багато неточностей;

0 балів – неповна відповідь на запитання, в якій налічується багато неточностей, не достатнє володіння науковим апаратом.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
0-59	FX	незадовільно	не зараховано